

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MATEO

¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuquita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niž jilanacžtanpacha.

³ Judaqui Fares ejptača, Zatanpacha. Tamarqui Fares Zara maatača. Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴ Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača. ⁵ Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isaíž ejptača. ⁶ Isaíqui David cjita chawc jilirž ejptača. Davidqui Urías tjunatan zalžcu Salomonž ejptača.

⁷ Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸ Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹ Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača. ¹⁰ Ezequiasqui Manasés ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹ Josiasqui Jeconías ejptača, niž jilanacžtanpacha. Nii timpuqui Israelit žoñinacaqui preso chjitztatača Babilonia cjita yokquin.

¹² Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača. ¹³ Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača. ¹⁴ Azorqui Sadocž ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵ Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanž ejptača. Matanqui

Jacobž ejptača. ¹⁶ Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷ Tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel žoñinacaž Babilonia cjita yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUŽ NASTA

¹⁸ Jalla tužuča Jesucristuž nastaqi. Niiž maa María cjitiqui Josižtan zalzjapa kazzintača. Ima lucžtan kamcan ica cjissinča Yooz Espíritu Santuž cjen. ¹⁹ Naaža lucu José cjitaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtitasadž niiqui, Maríiqui žoñiž chjaawjkatta cjitasača, ana honorchiz. ²⁰ Jalla nuž jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin niizquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espíritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtiquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹ Nižaza majttanaqui, wawž tjuuqui Jesús cjitaž cjequiča. Jalla niiqui niiž wajtchiz žoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui. ²²⁻²³ Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliri qui profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča. Nekztan lucmajch wawa mataquiča. Nii wawaqui Emanuel cjitaž cjequiča”.

Emanuelqui tuž cjiča: učumnacatanča Yoozqui. Nii profetž takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴ Jalla nekztan Josequi tjaji wajtžcu, Yooz anjilaž mantitacama ojkchiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵ Naaža majtz tjuñicama Josequi Mariatan anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtiquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjita tjuužtan tjuuzkatchiča.

2

MAGONACA RISPITI TJONCHIČHA

¹ Belén cjita wajtquiz nižaza Judea cjita yokquin Jesusaqui majttatača. Nii nacionž chawjc jiliritača Herodes cjitaqui. Jalla nii tuquita timpuquiz jalla tužu watchitakalča. Nii nacionquin Jerusalén cjita wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž žoñinacaqui irantižquichiča. Mago cjita žoñinacatača ninacaqui, warawar puntu istutiñi. ² Jerusalén wajtquiz irantižcu pewcpewcziča tuž cjican:

—Uzca nassiča judío žoñinacž chawjc jiliriqui. ¿Jakziquintaya? —jalla nuž cjican pecunchiča. Nižaza cjichiča, —Wejrnacqui tuuna žejlcan niž nastiquiztan warawara cherchinča. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinča, —jalla nuž cjican mazziča.

³ Herodes cjita jiliriqui magonacaž quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazziča persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatča. ⁴ Jalla nekztanaqui nii rey jiliriqui timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestruncaca kjawziča. Niacžquiz pewcziča:

—¿Jakziquint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjican pewcziča.

⁵ Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Belén wajtquinča, Judea yokquin. Tsjii profetaqui cjiyrchiča, tuž cjican:

⁶ “Judá yokquinča Belén watjaqui. Jalla nii watjapanča chekanaqui, parti watjanacquiztan Judá yokquin. Jalla nekztan tsjii chawc jiliriqúi ulnaquiča. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacaž mantaquiča; nižaza cwitaquiča”.

⁷ Jalla nekztanaqui Herodes jiliriqúi magonaca jamazit kjawziča. Nekztanaqui zumpacha pewcziča, čjul timpuquiztan nii warawaraqui paristčhaja, jalla nii. ⁸ Jalla nekztanaqui Herodesqui magonaca cuchanchiča Belén watja, jalla tuž cjican:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'aquiča. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquiča. Wejrmí zakal ojkz pecuča, wawa rispiti.

⁹ Jalla nekztan Herodes jiliriž chiižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkchiča. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacž tucquin wilta okatča. Jakziquin nii wawa želatčhaja, jalla nii juntuñ tsijtsiča warawaraqui. ¹⁰ Nii warawara tsijtsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutača. ¹¹ Nekztanaqui kjuya luzcu, wawa cherchiča Marii maatanpacha. Jalla nekztanaqui ninacaqui quillziča wawa rispitsjapa. Paaz caza cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchiča, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispitičiča. ¹² Jalla nekztanaqui wiiquin Yoozqui magonacžquiz chiižinčiča, ana Herodes kjutñi quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpchiča yekja jicz kjutñi.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSIČHA

¹³ Jalla nekztanaqui nii magonacaž ojktan tsjii Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisiquichiča. Nekztan tuž cjichiča:

—Žaazna, tii wawa chjicha maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliriqúi tii wawaž

kjuraquiĉha conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquiĉha, ĉjulorat wejrqui amquiz wilta chiyaĉhaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin chiichiĉha anjilaqui.

¹⁴ Jalla nuž anjilaž chiitiquiztan Josequi nii orapacha žaaziĉha. Nekztan wawžtan maatan ĉjitchiĉha. Nii weenpacha ulanchiĉha Egipto yok kjutñi. ¹⁵ Jalla nicju kamchiĉha Herodes ticzcama. Niiž tuquitanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz chiikatchiĉha, tuž cjican: “Egipto yokquiztan wejt persun Maati kjawznacha”. Jalla nii profetž chiita takuqui cumplissiĉha.

HERODESQUI JESUSA CONKATZ PECATĉHA

¹⁶ Herodesqui kuzquiz tantiyassiĉha, “Magonacaqui wejttanž burlaskalak” cjican. Jalla nižtiquiztan walja žawjziĉha. Jesucristo majtta timpu tantiiĉha magonacaž maztiquiztan. Jalla nuž tantiižcu mantichiĉha Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajch wawanaca pizc watquiztan kozzuc conajo. ¹⁷ Jalla nuž cumplissiĉha Jeremías cjita profetž cjiirta takuqui.

¹⁸ Tuqui timpuqui Jeremiasqui cjiirchiĉha, tuž cjican:

“Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquiĉha nižaza alto joržtan kaaquiĉha. Raquel cjitiqui ancha kaaquiĉha naaža maatinacžquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequiĉha. Nižaza naaža maatinacaqui ticziž cjequiĉha”.

Jalla nuž cjiirchiĉha Jeremías cjita Yooz taku paljayñi profetaqui.

¹⁹ Wiruñaquei Herodes cjita jiliriqui ticziĉha. Jalla nekztanaqui tsjii Yooz Jiliriž anjilaqui Josežquin wilta parisiquichiĉha wiiquin. Nii oraqui Josequi Egiptuquin tira želatĉha. Anjilaqui cjichiĉha:

²⁰ —Žaazna, tii am uza ĉjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa conz pecñi Herodes jazic ticziĉha.

²¹ Jalla nuž cjen Josequi žaažcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchičha.

²² Israel yokquin Judea provinciquin Arquelao cjita jiliritačha mantiñiqui. Jalla niičha Herodes majchqui. Niiž ejpž puestuquizpacha luzzitačha. Josequi nii quintu zizcu, Judea yokquin kamz jiwjatchičha. Nekztan tsjii anjilaqui wiiquin Josežquiz paljaychičha, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yok kjutñi ojkchičha. ²³ Jalla nii yoka irantižcu, Nazaret cjita wajtquiz kamchičha. Tuqui timpuqui Yooz cuntuquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchičha, Jesusaqui “nazareno” cjitazakaz cjequičha, jalla nuž cjican mazinchičha. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissičha.

3

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYÑI

¹ Niiž wiruñiqui Juan Bautistaqui Judea provinciquin želatčha, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatčha, ² tuž cjican:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozqui waj man-taquičha. Nii timpuqui žcatžinžquičha.

³ Tuqui timpuqui Isaías cjita profetaqui Juanž puntuquiztan cjjirchičha, tuž cjican:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñž joraž nonžta cjequičha. Alto jorquiztan tuž cjican chiyaquičha: ‘Tsjii chawjc Jiliriž tjonaquičha. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha azquicha, nižaza zuma lijitumapanž cjee’”.

Jalla nuž cjjirtatačha Juanž puntuquiztan.

⁴ Juanž zquitiqui camello cjita animalž chomquiztan watstatačha. Niiž cinturaqui zkizitačha. Nižaza

langosta cjita kolta animalanaca lujlñitača. Munti misq'uinaca lujlñizakaztača. ⁵ Walja žoñinacaqui Juanž taku nonžñi tjonñitača, Jerusalén chawc wajtquiztan, nižaza Judea yokquiztan, nižaza Jordán cjita puj žcati-rantan. Walja žoñinaca tjonñitača. ⁶ Jakziltat niž per-sun ujnaca mazzaja jalla ninacžquiz Juanqui bautissiča Jordán cjita pujquiz. ⁷ Nii tama žoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza bautista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanqui tuž chiižinchiča:

—Zkoražtakaz incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančhucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonkaya? ⁸ Kuz campiichinčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančhuca campiita kuz kjanapacha tjeezjapa. ⁹ Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoničča, Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča. Yoozqui tii maznacquiztan žoñiž cjiskatasacha, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰ Ančhucqui tsjii frut muntižtakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aatztaž cjequiča jir achžtan. Jalla nuž k'aatztiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca casticta cjequiča. ¹¹ Wejrqui wereral chiyučha. Kjztankal bautisuča, ančhuca kuznaca campiitiquiztan. Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisučha, niž čhjata jeržcu chjojzkinimi. Inakaztča wejrqui. ¹² Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliri qui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii

zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majctaž cjequiča. Nii itzanacazti liwj ujtaž cjequiča, ana wira tješni ujquiz. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

¹³ Niiž wiruñaquí Jesusaquí Galilea yokquiztan Jordán cjita pujquin ojkchiča, jakziquint Juan želatčhaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojkchiča. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanqui ana nii bautis pecatča. Jalla tuž cjichiča:

—Amž wejr bautis waquiziča. ¿Am wejtquiz tjonkaya? ¿Weriž bautista cjisjapaya? —Jalla nuž cjichiča Juanqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaquí kjaaziča, tuž cjican:

—Anzikam wejr bautisaquíča. Yooz mantitacama liwj cumplis waquiziča učumqui. —Jalla nuž kjaaztiquiztan Juanqui “iyaw” cjichiča.

¹⁶ Nekztanaquí Juanqui Jesusa bautissiča. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetziča. Nekztan Jesusaquí cherziča Yooz Espíritu Santo palomažtakaz chjijwžquiñi. Jalla niiž juntunpacha Espíritu Santuquí irantižquiichiča. ¹⁷ Nekztanaquí arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, jalla tuž cjiñi:

—Tiiča wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutča wejrqui. —Jalla nuž cjichiča nii tsewctan chiižquiñi joraquí.

4

JESUSAQUI DIABLUŽ YANŽTA

¹ Jalla nekztanaquí Jesusaquí Jordán cjita pujquiztan ojkchiča. Nuž okan, Espíritu Santuquí Jesusa chjitchiča ch'ekti yokquin, Satanás diabluž yanžta cjisjapa. Satanasquí Jesusa ujquiz tjojtskatz pecatča.

² Jalla nijwc žejlcan, Jesusaqui pusi tunc tjuñi pusi tunc arama ana čjjeri lujlchiča. Jalla nii pusi tunc tjuñi wattiquiztan ancha čjjeri eecskatchiča. ³ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz macjatchiča ujquiz tjojtscatz yanzjapa. Jalla tuž cjichiča:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maznacqiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoñinacaqui anaž čjjeržtan alaja žetasača. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čjjerižtakazqui”. Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁵ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju timplu tsewcta pjurniguin yawkatchiča. ⁶ Nekztan diabluqui cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui niiž anjilanaca mantaquiča am cwitajo. Ninacž persun kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha chjojričta cjeyajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kozzuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichiča nii diabluqui.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui zakaz cjiča: “Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”. Jalla nuž cjiirtača.

⁸ Jalla nekztanaqui wilta ujquiz tjojtscatz yanzjapa, diabluqui Jesusa chjitchiča pajk cur puntiquin. Jalla niwjc chjitžcu, diabluqui tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacž cusasanacžtanpacha, nižaza tjapa ninacž honoranacžtanpacha jalla ninaca diabluqui Jesusižquiz tjeeziča. ⁹ Nekztan nii diabluqui cjichiča:

—Tjapa tinaca amquiz tjaasača, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitchaja, niiqui.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjirra Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqui.

¹¹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaž anjilanacaqui Jesusižquin atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHIČHA

¹² Niiž wiruñaquí Jesusaqui quintu nonchiča, Juan carsilquiztača, jalla nii. Jalla nii quintu nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³ Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquiztača, Zabulón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴ Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cjirra taku cumplissiča.

¹⁵ Jalla tuž cjirchiča Isaías profetaqui:

“Zabulón, nižaza Neftalí, am yokaqui kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquinča. Jalla nii Galiliiquinaqui yekja wajtchiz žoñinacaž kamča. ¹⁶ Am yokquin željñi žoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii žoñi cheraquiča. Nii žoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi žoñinacažtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj mantaquiicha. Jalla nii timpuqui žcatžinžquiicha. —Jalla nuž paljaychiicha.

PAJKPIC CH'IZ TANŇI ŽOŇINACA JESUSIŽ KJAWŽTA

¹⁸ Jesusaqui Galilea cjita kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkcán pucultán jilazullca žoňinaca cherchiicha. Tsji-iqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsji-iqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaqui ch'iz tanňinacatača. Nii oraqui ninacaqui ch'iz tanz kjazquiz tjojtsi želatča. ¹⁹ Jalla ninacžquiz Jesusaqui tuž cjican paljaychiicha:

—Wejttan chica ojklayňi cjee. Jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooztajapa žoňinaca juntaquiicha.

²⁰ Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultán žoňinacaqui nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychiicha.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii koloculla najwcjapa ojkcžcu Jesusaqui tsjii pucultán jilazullca žoňinaca cherchizakazza. Tsji-iqui Jacobo cjitatača. Tsji-iqui Juan cjitatača. Zebedeož majhtača. Niiž ejpžtanpacha warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cheržcu, Jesusaqui ninaca kjawziicha. ²² Nekztan nii orapacha warcumi niiž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychiicha.

ŽOŇINACA JESUSA APŽA

²³ Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychiicha, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaajincan. Nižaza paljaychiicha, Yooziž mantita žoňinacaž cjee, cjican. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchiicha. ²⁴ Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuqui tjapa Siria yokquin ojkiicha. Jalla nižtiquiztan, tjapaman conchiz žoňinacami, nižaza tjapaman laa ayiňi žoňinacami, nižaza zajraž tanta žoňinacami, nižaza t'ucur žoňinacami, nižaza ana ojklayi atňi zuch žoňinacami,

tjapaman laanaca Jesusižquin chjitztatača. Nekztanaqui Jesusaqui nii laanaca čhjetinchiča. ²⁵ Galilea žoñinacaqui niižquin walja apžquichiča, nižaza Decápolis watjanacquiztan žoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan žoñinacami, nižaza Judea yokanacquiztan žoñinacami, nižaza Jordán pujž tuwanchuctan žoñinacami. Tjapa nii žoñinacami jalla nuž Jesusa apziča.

5

JECNACAT CUNTINTU ŽOÑINACA

¹ Walja tama žoñinaca cheržcu, Jesusaqui tsjii kolta curulla yawchiča. Jalla nekztan nii curullquin julziča. Nižaza niiž kjawžta žoñinacaqui niiž muytata ajczyča. ² Jalla nekztan Jesusaqui ninaczquiz tjajjñi kallantichiča, tuž cjican:

³ —Jecnatat “wejrqui ujchizpanča” cjican persun kuzquiz sint'ichaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztanqui cuntintuž cjequiča.

⁴ 'Jecnatat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui kuznaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča ninacaqui.

⁵ 'Jecnatat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui irinsaž tjaaquiča, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁶ Jecnatat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninaczquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁷ 'Jecnatat parti žoñinacztaajapa oksñi kuzziz cječhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui zakaz oksnaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁸ 'Jecnatat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁹ Jecnacat pasinsis kuzziz kamñi cječhaja, jalla ninacqui Yooz maati cjitaž cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹⁰ Jecnacat Yooz kuzcama kamtiquiztan chjaawjta sufračhaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹¹ Jecnacat weriž cjen žoñinacaž chjaawjta cječhaja, nižaza kijchta cječhaja, nižaza tjapaman toscar tawkžtan quintra ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequiča. ¹² Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquiča. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjuñzna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui nižta zakaz sufrichiča tuqui timpuquiztanpacha.

CRIICHINACŽ PUNTU

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti žoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'až cjesaž niiqui, ¿kjažpant wilta walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača. Nekztan anaž čhjuljapami sirwasacha; tjojtapanž cjesača; nekztan žoñinacaž tjecžtaž cjequiča.

¹⁴ Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti žoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsjii curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača. ¹⁵ Tsjii lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, tsewc tsjijptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz žejlñi žoñinacžtajapa kjanajo. ¹⁶ Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, žoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan žoñinacaqui ančuca zuma

kamaña cheržcu, ančhuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquiča.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjatanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaajintanaca tjatanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaajintanaca tjatñiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Wereral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letrami anaž tjatanta cjequiča, tjappacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjatantaž cjequiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsjii mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecčhaj niiqui, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čhjul honorchiz cjequiča. Pero jequit nii tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin chekan honorchiz žoñiž cjequiča. ²⁰ Ančhucaquiz wejr chiižinuča. Lii tjaajiñi maestruncami, nižaza fariseo žoñinacami žejlča. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasača. Yooz mantitacama kamstanča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa.

ŽAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča. Ninacaqui cjiñitača, tuž cjan: “Anača žoñi conzqui. Jequit žoñi conačhaja, niiqui juzjitaž cjequiča”. ²² Pero wejr chiižinuča, jequit tsjii jilžjapa žawjwačhaj niiqui, jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aáčhaj

niiqui, Junta Suprema cjita chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequičha. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana zumamčha” cjican ch'aančhaj niiqui, infiernuquin chjatkattaž cjequičha.

²³ Nižaza tii puntu zakal cjeečha. Jequit niž ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niž jilžtan quintra tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii simpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niž jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui simpluquin quejpžcu, ofrenda Yoozquin tjaasačha.

²⁵ Jequit am quintra quijchi cječhaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi žožžquiz pertunam mayizaquičha ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunazta cjequiž niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequičha jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliri qui am tsjii policiiquin zakaz intirjasačha; carsilquiz chawjcta cjesačha. ²⁶ Weraral chiižinučha. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasačha, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha: “Anačha adulteriuquiz ojklayzqui”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinučha, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii čhujqui leczna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesačha. Jalla nuž waliž cjesačha. ³⁰ Nižaza am žew kjaraqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii kjara pootzna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjaraqui

pertissi cjenauqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitača: “Jecmiž niž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, primiruqui tsjii ultim jaljtita cjiirta papel certificado tjaasa”. ³² Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, nižaza ana čhjul adulterio motivo želan, jalla nijwctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjskatasacha. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačaj niiqui, adulterio ujanž paača.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquiž niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquiča Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinuča, anaž čhjulquiztanami juramento paasača, werara chiizpanča. Nižaza anača “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anača “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anača juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapača nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anača “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasača. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasača. ³⁷ Jalla nižtiquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispanča; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispanča. Zajra diabluž cjen juramento paazqui žejlča.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Tsjii žoñiqui yekja žoñž čhjujqui pjatžinasacča, nekztan nii pjatñi žoñž čhjujqui pjatžintazakaz cjesacča. Nižaza tsjii iżke chjatkatžinasaz niiqui, nii chjatkatñi žoñž iżke chjatkatžintazakaz cjesacča”. ³⁹ Pero wejr chiižinuča, anača kijtzñi žoñiqui nižtapacha kijtzqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu kijchasaž niiqui, kijchta cjiskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanz pecchaj niiqui, kjañaj cjiskazza, irztanpachami. ⁴¹ Jakziltamiž niiz kuzi tsjii tupucama, amquiz chjitskatasaz niiqui, juc'anti tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui. Nižaza jakziltamiž amquiztan tomzñi tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZIZA

⁴³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza am quintra žoñinacžtan chjaawjkata”. ⁴⁴ Pero wejr chiižinuča, am quintra žoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza am quintra laykiñi žoñinacžtajapa zuma kuztan Yoozquiztan maynaquiča. Nižaza am quintra chjaawjkatñi žoñinacžquin zumapan paa. Nižaza am quintra ch'aañinacžquinami kichñinacžquinami zumapan Yoozquiztan mayt'izina. ⁴⁵ Jalla nuž zuma kamcan ančhucqui tjeeža, arajpach Yooz Ejpž maatičhucča, nii. Yoozqui zuma žoñinacžquizimi ana zuma žoñinacžquizimi liwj tsjiikaz niiz paata tjuñi tewkkatča. Nižaza niiz kuzcama kamñinacžquizimi nižaza ana niiz kuzcama kamñinacžquizimi tjapa ninacžquiz chijñi apayžquiča. ⁴⁶ Ančhucqui persun okzñi žoñinacžquizkaz okznaquiz

niiqui, jalla nuž paatiquiztan ¿chjul premio Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla nižtakaz kamča ana wali impuesto cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui persun jilanacžquizkaz tsaanaquiž niiqui, jalla nijwctan ¿chjul zumaž ančhuc paajo? Jalla nižtakaz paača ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui walja zuma kuzziz kama, jaknužt ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

6

ZUMA KAMZ PUNTU

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui anača persunpacha honorchizkaz cjis peczqui. Anača žoñinacž yujcquiz ančuca Yooz custurumpinaca paazqui, žoñinacžquiztan honorchiz cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun honorchizkaz cjis pecaquiž ni-
i-qui, nii honorchiz kaz cjequiča. Ančuca arajpach Yooz Ejpqui ana iya honora tjaaquiča. ² Ana zum kuzziz žoñinacaqui t'akjir žoñinacžquiz onanžcu žoñi žoñinacžquin mazmazniča, “onanchinča” nuž cjicanaqui. Ajcz kju-
yaranami calliranami jalla nižta paañiča, žoñinacaž ni-
nacžjapa zuma chiyajo. Pero wejrqui weraral chiižinuča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta iratapacha kama. ³ Ančhuczti t'akjir žoñinacžquiz onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui anaž jecžquizimi mazmaznaquiča, “onanchinča”, cji-
canaqui. ⁴ Nižaza t'akjir žoñinacžquiz jamazit onaquiča. Aunquimi ančucaž jamazit paachiž cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča. Jalla nuž cheržcu ančucaquiz kjanacama honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquin mayizican jalla tuž jutzazniča. Ajcz kjuyquizimi call

isquinqizimi tsijtchi Yoozquin mayiziñičha, tjapa žoñinaca cherajo. Wejrqui weraral chiižinučha, jalla nuž paažcu ninacaqui nii honorchizkaz cjequičha. Ančhucqui anačha nižta irata mayizizqui. ⁶ Ančhuczti Yooz Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz luz waquizičha, nižaza kjuy chawjcz waquizičha. Jalla nekztan ančhuca Yooz Ejpžquin mayizasacha. Jalla nuž zinalla mayizan ančhucatan chicaž cjequičha Yooz Ejpqui. Jalla nuž jamazit mayiztiquiztan Yooz Ejpqui ančhucaquiz honora tjaaquičha, tsjii premi-uztakaz.

⁷ Yoozquin mayizcan, anačha wiltan wiltan takunaca quejpžcu quejpžcu mayizizaqui. Jalla nuž mayizaquiž niiqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajñi žoñinacaqui. Jalla nuž wacchi chiican mayizitiquiztan “nonznaqueeka Yoozqui” cjican. ⁸ Jalla nižta anaž ančhuc cjeella. Ančhuca Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaja, jalla nii. Ima ančhucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejpqui. ⁹ Jaziqui ančhucqui jalla tuž mayizaquičha:

“Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlčha. Am tjuu honorchiz aptitaj cjilalla. ¹⁰ Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjilalla. Nižaza tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamčhaja arajpachquin žejlñinaca, jalla nižta. ¹¹ Nižaza tonjiqui čhjeri tjaažcalla čhjeržtan kamzjapa. ¹² Nižaza wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³ Nižaza anaž anawalinacžquiz tjojtskatalla, antis anawalinacquiztanž liwriyalla. Amčha wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴ ‘Ančhuca quintra paañinacžquiz pertunaquičha.

Nekztan Yooz Ejp zakaz ančhuca ujnaca pertunaquiča. ¹⁵ Ančhuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquiž niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejpqui ančhuca ujnaca pertunaquiča.

AYUNAS PUNTU

¹⁶ —Ančhucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz žoñinacaqui llaquit chercherchiz ayunasñiča, žoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui weraral chiižinuča, jalla nuž paatiquiztan ninacaqui inapanikaz cjequiča. ¹⁷ Ančhuczti ayunascanaqui zumpacha yujcmiž awjzna, nižaza zumpacha achami čhjijczna, ¹⁸ žoñinaca ančhuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejpqui ana cherta cjenaqui tjappacha cherča, jamazit paatami. Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii muntuquiz kamcanaqui anača muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz ančhuca juntita cusasanaca lulaquiča. Nižaza parti ančhuca juntita cusasanaca inapankaz chjijtaquiča. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasača, ančhuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰ Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquiča. Arajpachquin cusasanaca lujlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlča. ²¹ Jakziquizt ančhuca cusasanaca juntita žejlčhaja, jalla nicjukaž ančhuc kuz tjaača.

ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ PUNTU

²² Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Žoñž čhjujuiqui persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqui žoñž čhjujui zuma cjequiž niiqui, zuma cherquiča. Jalla nižtakaz žoñž kuzqui zuma cjequiž niiqui,

zuma kamaquiča. ²³ Žoňž čhjuquizti ana zuma cjequiž niiqui, zumchiquiztakaz ojklayaquiča. Ančuca kamaña zumchiquiz panž cjequiž niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjisnaquiča. Nekztan įjaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Anaž jakziltami pizc patruona sirwasača. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patruņžquiz ana pectaž cjesača. Tsjii patruņžquiz pectaž cjesača. Tsjii patruņžquizkaz zuma sirwasača. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž ancha paazquiz kuz tjaasača. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiž niiqui, anaž Yoozquin ancha kuzziz cjesača.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACA CWITIČHA

²⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančucaquiz tuž chiižinuča, žejtzjapaqui kjaz liczmi lujlz čhjerimi pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača kuzquizic čhjerquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitquiztan llaquita cjisqui. Čhjul čhjerquiztanami žoňž žetiž juc'anti importiča. Nižaza čhjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiča. ²⁶ Laylayñi wežlanacaž chertzna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalami čhjacača, nižaza ana zkalquiztanami ricujča, nižaza ana čhjeri yaaz zquitchizza. Jalla nuž cjenami ančuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanacžquiz čhjeri tjaača. Yooz yujcquiziqui ančhucqui čhjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiča. ²⁷ Anaž jec kolta žoňimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecñi kuzziz cjenami.

²⁸ 'įKjažtiquiztan ančhucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacž pjajkjallaš chertzna, jaknužt

pajkčhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawančha. ²⁹Jalla nuž cjenami nii pjajkjallanacaqui ancha c'achjallačha. Finu zquiti cujtžcumi ricachu Salomón cjita jiliriqui anaž juc'ant c'achja nii pjajkjallanacžquiztanami. ³⁰Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlčha. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtačha. Jalla nižta cjenami Yooz Ejppacha nii plantanaca cwitičha. Ančhucqui čhjul plantaquiztanami juc'antipanž impor-tičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'ant cwitičha, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹Jalla nižtiquiz-tan ančhucqui anačha llaquita kuzziz cjisqui, čhjul čh-jerquiztanami, nižaza kjaz liczquiztanami, nižaza čhjul zquitquiztanami. ³²Ana criichi žoñinacaqui tii muntu cucasanacžquin kuzziz ojklayčha. Ančhuczti ana nižta kuzziz cjeella. Ančhucačha arajpach Yooz Ejpchizqui. Čhjultakičha ančhucqui pecčhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančhucaltaqui cawalikaz cjequičha čhjulumi. ³⁴Jakatan čhjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyzu paa tonjiqui. Jakaqui čhjulut watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquičha. Zapuru čhjul anawalinacaqui žejlñipančha.

7

ŽOÑINACŽTAN ZUMA KAMA

¹Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucalaqui anačha žoñinacž uj chii chiizqui. Jalla nuž žoñinacž uj chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequičha Yooz yujcquiziqui. ²Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Žoñinacžtan zuma kama. Nekztan Yooz Ejpqui

ančhucatan zumaž cjequiča. ³ Nižaza amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ĵkjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴ Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ĵkjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhujcquiztan cjujchilla apakžinača”, cjicanajo? ⁵ Ana zum kuzziz žoñimča amqui. Am persun čhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača, y nižaza am jilž čhujcquiztan cjujchilla apakasača.

⁶ ‘Yoozquin criichi žoñinaca, ančhucqui Yooz taku anapan nonz pecñi žoñinacžtan Yooz puntu ana pal-jayaquiča. Ninacaqui pacunacažtakazza. Nižta žoñinacaqui ančhucaltan ch'atñi pacužtakaz cjesača. Nižaza nii Yooz taku anapan nonz pecñi žoñinacaqui cuchinacažtakazza. Yooz puntu nonžcu, kuzquizkaz žawjča.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui, Yooz Ejpqui tjaaquiča. Nižaza Yoozquin kjuraquiž niiqui, Yooz wachaquiča. Nižaza kjuy zanquiztan t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž cjequiča. ⁸ Jequit mayačhaja, risiwaquiča. Nižaza jequit Yoozquin kjuračhaja, wachaquiča. Nižaza jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocačhaja, cjetžintaž cjequiča. Jalla nužuča Yoozquiz mayizizqui.

⁹ Anaž jakziltami ančuca majch t'anta mayanaqui maz chjalznasača. ¹⁰ Nižaza anaž jakziltami ančuca majch ch'iz mayanaqui zkora chjalznasača. ¹¹ Ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasanaca tjayinčhucča persun maatinacžquiz. Jaziqui ančuca arajpach Yooz Ejpqui mayñi maatinacžquiz juc'ant zumaž tjaasača.

¹² Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma munaziz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz chiichiča, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cjiirtanacami.

ZKOZ JICZ, PAL JICZ

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yoozquin ojkz pecčhaj niiqui, zkoz zanquiztan luzza. Infiernuquin ojkñi jicz palača, nižaza pal zanchizza. Jalla nijwcchuc ojkñi žoñinacaqui muzpača. ¹⁴ Tsjiic zakaz žejlča. Arajpachquin ojkñi jicz zkozača, nižaza zkoz zanallchizza. Nižaza c'ujlcullača arajpachquin ojkñi jiczqui. Jalla nii jiczquinaqui koluckaz žoñi ojkča.

KAMAÑQUIZTAN PAJTA CJESAČHA ŽOÑINACAQUI

¹⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui zumpacha cwitasaquiča toscar taku chiihiiñi žoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui “Yooziž tjaata taku chiyuča” cjiñizakazza. Ninacaqui ančhucacquiz tjonža, tsjii uuzi zkizi tjutžta kitižtakaz. Ninacž kuzqui anawira zumača. ¹⁶ Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequiča, ultimu ana zum žoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesača. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesača. Jalla nižtapanča ana zum kuzziz žoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesača. ¹⁷ Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñiča. Nižaza tjapa ana zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñiča. ¹⁸ Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesača. Nižaza ana zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesača. ¹⁹ Jakzilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžtaž cjequiča nižaza ujtaž cjequiča. ²⁰ Jalla nižtanacquiztan ančhucqui ana zum kuzziz žoñinaca pajaquiča, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKŇI ŽOŇI

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yekjap žoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljayčha. Pero nuž chiicanami, anaż wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiž niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasačha, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasačha. ²² Ultim žoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi žoñinacaqui wejtquiz paljayaquičha, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri, am tjuu aynakcan Yooz taku paljaychinčha, nižaza am tjuu chiican zajranaca chjatkatchinčha, nižaza am tjuu aynakcan wacchi milajrunaca paachinčha”. Jalla nuž cjican wejtquiz paljayaquičha. ²³ Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeečha, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucčha ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ŽOŇINACAQUI

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazñi žoñinacačha. Intintazñi žoñiqui jalla tužučha. Tsjii maz lum juntuñ kjuya kjuyčha. ²⁵ Nekztanaqui chijñi chijinchičha. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchičha, nižaza pjatzičha, nižaza tjamiqui walja tjamchičha nii kjuya quintra. Pero nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii maz juntuñ kjuyta kjuyaqui pali atchičha. ²⁶ Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu žoñičha. Zumzu žoñiqui jalla tužučha. Ana zuma yokallquiz pjil yok juntuñ kjuya kjuychičha. ²⁷ Nekztanaqui chijñi chijinchičha. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchičha, nižaza pjatzičha, nižaza walja tjamchičha nii kjuya quintra. Jalla nekztanaqui nii pjil yok juntuñ kjuyta kjuyaqui muzpa tsucchuca pajlzičha.

²⁸ Jesusaž jalla nuž tjaajñi žeržtan, nonžñi žoñinacaqui walja ispantichiča niž tjaajintiquiztan. ²⁹ Jesusaqui walja zizñi zizñi tjaajinchiča. Lii tjaajñi maestrunacaqui ana nižta tjaajñitača.

8

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOŇI ČHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chjijwžquichiča. Nižaza muzpa žoñinaca apziča.

² Tsjii mojkchi janchichiz laa žoñiqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Jesusiž yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča:

—Wejr Jiliri, tii laaquiztanž čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča:

—Wejr am čhjetnasachiya. Čhjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž chiitiquiztan, nii mojkchi janchichiz žoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča. ⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin chiižinchiča, tuž cjican:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čhjetintiquiztanaqui anam jecžquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moisés mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa žoñinaca zizajo, laaquiztan čhjetinta, jalla nii.

TSJII ČHJETINTAQUI

⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luzziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliri qui nižquin macjatžquichiča. Nekztanaqui roct'ichiča,

⁶ tuž cjican:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpžquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čhjetñi okasača.

⁸ Nii sultat capitán jiliri qui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasača. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jaziqui takukaz chiya čhjetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čhjetinta cjequiča. ⁹ Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niiž mantitacama ojklayińča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čhjulut wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojkča. Nižaza zultatu kjawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čhjulu paajumi mantučhaja, zakaz paača.

¹⁰ Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niiž apžñinacžquiz cjichiča:

—Wejrqui weraral cjiwča. Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza, tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami. ¹¹ Nižaza wejrqui cjiwča, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaquiča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtchiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequiča. ¹² Israel žoñinacazti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatača. Pero Yooz wajt zawntan zumchiquiz chjatkattaž cjequiča. Jalla nicjuž kaaquiča, nižaza ižke jojan želaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichiča:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan criičhaja, jalla nižtapachaž cjequiča.

Jalla nii orapacha niiž piyunaqui žejtchi quirchiča.

ŽOÑINACA ČHJETINTA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui Pedruž kjuya ojkchiča. Jalla nicju ajpžquiz Pedruž ajmuž maa cherchiča ch'ujlñi

conžtan laa cjichi. ¹⁵ Naaža kjara lanžinchiča. Nuž lanztiquiztan nii ch'ujlñi conquiztan žejtchinča. Nii orapacha žaažcu, ninaca atinti kallantichinča.

¹⁶ Nii čhjetinta quintu nonžcu tjuñiž kattan muzpa zajraž tanta žoñinaca Jesusižquiz zijctatača. Jesusaqui tsjii taku chiižcu zajranaca chjatkatchiča. Nižaza tjapa laanaca čhjetinchiča. ¹⁷ Nii čhjetintanacaqui Isaiás profetaž chiita taku cumplissiča. Isaiasqui cji-rchiča tuž cjican: “Tsjii žoñiqui učhum laa curpunaca tjupi cjiskataquiča, nižaza conanacquiztan učhum čhjet-naquiča”.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸ Wiruñaquei tsjii noojiqui muzpa žoñinacaqui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusaqui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan okajo. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii lii tjaajiñi maestruqui Jesusižquiz mac-jatžquichiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰ Jesusaqui niižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzti anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹ Tsjiiqui niižquiz apžñi žoñinacžquiztan zakaz paljay-chiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticziqui. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtan chicaka am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažłani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIČHA

²³ Jalla nuž chiyžcu Jesusaqui warcuquiz luzziča. Niiž tjaajinta žoñinacaqui luzzizakazza. ²⁴ Ninacaž kotquiz

okan, tjamiqwi walja tjamchiča. Jalla nuž tjaman kjaz ljojkiqwi warcu tjabatanz pecatča. Jesusazti tjabatča. ²⁵Nii kjaz ljojkiž cjen tjaajinta žoñinacaqwi Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri! ¡Liwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmay-ača. Ticznačhani učhumqwi.

²⁶Jesusaqwi kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqwi ancha tsuctsucjo? Ančhucqwi anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nekztan Jesusaqwi žaažcu, tjamimi kjaz ljojkiqwi ujziča. Jalla nuž chiitiquiztan tjamimi kjaz ljojkiqwi apaltichiča. ²⁷Nii apaltiñi cheržcu nižtan ojklayñi žoñinacaqwi ispantichiča, nižaza tuž cjichiča:

—¿Čhjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojkiqwiž tiiž chiita takukaz cazla.

ZAJRAŽ TANTA ŽOÑINACA

²⁸Nii kotž nawjctučtan irantižcu, Jesusaqwi Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulantan pucultan žoñinacaqwi campu santuquiztan tjonchiča. Nii pucultan žoñinacaqwi zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan kichasñipanikaztača. Jalla nižtiquiztan nii jiczquiz ana jecmi ojklayñitača.

²⁹Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqwi kjawchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticz timpu irantižcan amqwi tekz tjonchamča, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjican kjawchiča.

³⁰Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqwi ojklayča lujlan.

³¹Zajranacaqwi Jesusižquiz rocchiča tuž cjican:

—Amqwi wejrnaca chjatkataquiž niiqwi, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³²Jalla nekztanaqwi Jesusaqwi cjichiča:

—Nižtaqwi, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž chiitiquiztan zajranacaqui žoñinacžquiztan ulanchičha; cuchinacžquin luzzičha. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojtsičha, kotquizpachatačha. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticzičha nii cuchinacaqui.

³³ Jalla nii cuchi itzñinacaqui ancha tsucchi zajtchičha. Watja irantižcu, nii pucultan zajraž tanta žoñinacž puntuquiztan quint'ichičha, nižaza tjapa nižta watchinacami. ³⁴ Jalla nii quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi žoñinacaqui ulanchičha, jakziquin Jesusa želatčhaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchičha, ninacž yokquiztan okajo.

9

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹ Jalla niiž wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzzičha. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkchičha. Nižaza niiž persun watja irantichičha. ² Jalla nijwc žoñinacaqui Jesusižquin tsjii zuch žoñi chjitchičha. Tjajz zquitinacžtanpacha ajpchi chjitchičha. Ninacž tjapa kuz cjičjiñi cheržcu, Jesusaqui laa žoñžquiz paljaychičha, tuž cjičan:

—Jila, ana llaquisa; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntačha.

³ Jalla nižta chiiñi nonžcu yekjap lii tjaajiñi maestrunacaqui kuzquiz tuž pinsichičha: “Yooz quintrala; tii žoñž takuqui anawalipanla”. ⁴ Pero Jesusaqui ninacž kuzquiz pinsita zizatčha. Jalla nekztan ninacžquiz cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta ana zuma pinsamintuchiztajo? ⁵ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? ¿“Am ujnaca pertuntačha” chiiz pjasila cjesaya? Už ¿“Tsi-jtsna, oka”, jalla nuž chiiz pjasila cjesaj? ⁶ Tsewctan

cuchanžquita Yooz Zoñtčha wejrqui. Tii muntuquiz jilir-itčha, ujnaca pertunzjapami. Razunal chiyučha. Nuž zizjapa, ančhucqui tiiž chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch žoñžquiz cjichičha:

—Tsijsna, am tjaz zquiti apta; nižaza am kjuya oka.

⁷ Jalla nii orapacha tsijtsičha, nižaza niiž kjuya ojkchičha. ⁸ Zoñinaca nii cheržcu, tsucchi quirchičha, nižaza “Yoozqui honorchiz cjilalla” cjican chiichičha. Yoozqui žoñinacžquiz nižta čhjetinñi azi tjaachiž cjen, nuž chiichičha.

MATEO KJAWŽTA

⁹ Nii kjuyquiztan ulanžcu Jesusaqui Mateo cjita žoñi cherchičha. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatčha. Jesusaqui niižquiz cjichičha:

—Wejttan chica ojklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsijtsu, Jesusižtan ojkchičha.

¹⁰ Niiž wiruñ Jesusaž Mateož kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami nižaza ujchiz žoñinacami iran-tichičha. Nižaza ninacaqui Jesusižtan niiž tjaajinta žoñinacžtan chica julzičha tsjii mizquiz. ¹¹ Fariseo žoñinacžti jalla nii cheržcu, Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuca tjaajiñi maestruqui impuesto cobriñinacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan čhjeri lujljo?

¹² Jesusaqui jalla nižta pewcžñi nonžcu ninacžquiz cjichičha:

—Zuma wiw žoñinacaqui anaž medicu kullñimi pecčha. Antiz laa žoñinacaž medicu kullñimi pecčha. ¹³ Yooz takuqui tuž cjičha: “Oksñi kuzziz žoñinaca juc'antil pecučha wilana jawkñi žoñinacžquiztan”. Tantiya čhjul puntut tii Yooz taku chiičhaja, nii zumpacha intintaza. Jaziqui wejrqui “Zuma kamučha” cjiñi žoñinacžquiz anal

kjawsñi tjonchinča. Antiz “Ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawsñi tjonchinča, ninacž kuz campiita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴ Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejrnacmi fariseo žoñinacami walja ayunasiniča. Amiž tjaajinta žoñinacasti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo?

¹⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažt weriž tjaajinta žoñinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriž želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowažtakaztča. Ninacaqui zalz pjižstiquiz invittanacažtakazza. Zalz kazzi tjowaž želan, niž zalz pjižstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasača. Pero tsjii timpuž tjonaciča. Jalla nii timpuquiz zalžni tjowa kjañtaž cjequiča; jalla nekztanž ayunasasača.

¹⁶ ‘Anaž jakziltami tsjel zquti ew rimintužtan rimintasača. Ew rimintuqui jaljtapasača, nižaza nii ach zquitiqui juc'anti wjajržcu tsjelanznasača. ¹⁷ Nižaza anaž jakziltami ach zkiz luuzquiz ew vinu alznasača. Jalla nižtaž alznasaž niiqui, zkiz luuz panž wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztan vinumi zkiz luuzmi pertisnasača. Ew vinu ew zkiz luuzquiz panž alznasača. Jalla nuž zumpacha cjesača vinumi zkiz luuzmi.

JESUCRISTUČHA LAA ŽOŇI ČHJETINŇIQUI

¹⁸ Jesusaž tjaajnan, tsjii judío žoñinacž jiliriqui irantichiča. Jesusiž yujcquin quillziča, tuž cjican:

—Wejt majtqui ticžnil jičča. Amqui wejt kjuya okasaž niiqui, naaquiz am persun kjaržtan lanznasača. Nekztan naaqui žetaquiča.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsctu nii jiliržtan ojkchiča tjaajinta žoñinacžtanpacha. ²⁰ Jalla nuž okan, tsjaa laa maatak žonqui Jesusižquiz wirquiztan macjatžquichinča. Tunca paan wata ljok tjawksñi laakaz t'akjiri želintača. Jesusižquiz macjatžcu Jesusiž zquit puntallquiz lanzinča. ²¹ Ima macjatcan pinsichinča, “Wejrqui niiz zquitilla lanžcu žetaka wejrqui” cjican. ²² Jalla nuž lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaža kjutñi kjutžcu naa maatak žoñ cherziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiž tjapa kuztan criichiž cjen, žejtchi cjissamča.

Jalla nii orapacha žejtchin cjissinča.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča, nii jilirž majt tjazjapa banda pjujñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴ Nuž cheržcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticzinqui, antiz tjajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, žoñinacaqui niizquin tjassiča. ²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kjarcu tanžcu, žinziča; žejtchinpacha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa kjutñi nii yokquin nii milajru quintu ojkchiča.

ZUR ŽOÑINACA ČHJETINTA

²⁷ Jalla nijwctan ulanžquitiquiztan pucultan zur žoñinacaqui niizquin apžquichiča, kjawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tjoñi, wejrnača okznalla, —cjican.

²⁸ Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur žoñinacaqui niizquin macjatchiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui ančhuc cherkatasächa, ¿jalla nii crii ančhucya?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, criyučha.

²⁹ Jalla nektanaqui Jesusaqui ninacž čhjujqui lanlanžinchičha. Nižaza cjichičha:

—Ančhucž tjapa kuztan criitiquiztan cherñi cjisna.

³⁰ Nii orapacha ninacž čhjujquiqui cherñi cjissičha. Nektanaqui Jesusaqui ninacžquiz zumpacha chiižinchičha, tuž cjican:

—Tii čhjetintaqui anaj jecmi zizla; ančhucmi anaž jeczquizimi chiichiyaquičha.

³¹ Jesusaž nuž chiižinchiž cjenami, ninacaqui ulanžcu, tjapa yokaran nii čhjetinta quintu parličičha.

ANA CHIIŇI ŽOŇI ČHJETINTA

³² Nii kjuyquiztan ulnan yekjap žoñinacaqui tsjii zabraž tanta žoñi zjijcchičha. Zajraž tantiquiztan ana chiiñi atatčha. ³³ Nektanaqui Jesusaqui nii zajra chjatkatchičha. Jalla nuž chjatkattiquiztan nii ana chiiñi žoñiqui chiyi kallantichičha. Zoñinacazti jalla nii cheržcu walja ispantichi cjissičha, tuž cjican:

—Tii Israel yokquiz ana wira tižtanaca cheriñtačha wejrnacqui.

³⁴ Pero fariseo nžoñinacazti tuž cjetčha:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz zajranaca chjatkatñičha.

³⁵ Jesusaqui tjapa wajtquiztan watja nižaza jochquiztan jochi ojklaychičha, judío ajcz kjuyquizimi tjaajincan. Yooz mantuquiz kamz puntu chiižinchičha. Nižaza tjapaman laanacami nižaza jallc'a curpuchiznacami čhjetinchičha.

³⁶ Zoñinaca cheržcu, ninaca okzičha. Ana awatirchiz uuzanacažtakaz želatčha. ³⁷ Zoñinaca okzcu, Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Weraral cjiwčha. Zkalaqui walja žejlčha. Pero zkala ajžñi žoñinacačha upaqui. ³⁸ Yooz Ejpqui zkal Patrunačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan mayiza, zkala ajžñi žoñi cuchnajo.

10

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan illzta žoñinaca kjawzičha. Nekztan ninacžquiz mantiz poder tjaachičha, zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanacami jallc'a curpuchiznacami čhjetnajo.

² Nii tuncapan illzta apostolonacaqui jalla tižta tju-uchiznacatačha: Primiruqui Simonatačha, nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztačha. Nekztan niž lajктаčha, Andrés cjita. Nekztan Jacobotačha, nižaza niž jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož majchwichtačha. ³ Nekztan Felipitačha, Bartolometačha, Tomastačha, nižaza Mateotačha. Nii Mateozti impuesto cobriñitačha. Nekztan Jacobotačha, Alfeož majčtačha. Nekztan Lebeotačha nižaza niž tsjii tjuuqui Tadeo cjitazakaztačha. ⁴ Nekztan Simonatačha, niž cananista cjita partiquiztantačha. Ultimquiziqui Judas Iscariotetačha, jalla niž Jesusiž quintra tarasunchičha.

ILLZTA ŽOÑINACA CUCHANTA

⁵ Jesusaqui nii tuncapan illzta žoñinaca cuchanžquichičha, niž cuntiquiztan ojklajajo. Ima cuchanžcan tuž chiižinchičha:

—Judío yokquinpanž ojklayaquičha, Samaria yokquin nižaza yekja yokanacquin ana ojklayaquičha. ⁶ Israel wajtchiz žoñinacžquinkaz okaquičha. Jalla ninacaqui katchi uuzinacažtakaz žejlčha. ⁷ Arajpach Yooz mantuquiz kamz timpu žcatžinžquičha. Jalla nii paljaycan ojklayžcaquičha.

⁸ Nižaza laanaca čhjetnaquiča. Nižaza ticzinaca jachatatskataquiča. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinaca čhjetnaquiča. Nižaza zajranaca chjatkataquiča. Tii mantiz poderaqui ančhucaquiz nužukaz tjaatača. Jalla nižtiquiztan tii poderžtan žoñinacžquiz yanapžcu anaž čhjulumi mayaquiča pacajo.

⁹ 'Paaz ana chjichaquiča, kor paazmi, chiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰ Nižaza ana chjichaquiča žak quelzmi. Tsjii almilla alaja chjichaquiča. Nižaza ana iya čhjulumi chjichasača, ana yekja čhjatami, nižaza atsmi. Yooztajapa langzñinacžquiziqui čhjeriqui tjaata cjis waquiziča.

¹¹ 'Ančhucqui wajtquizimi jochquizimi irantižcuqui, zuma žoñipanž kjurznaquiča. Nuž zuma žoñi wachuqui, niž kjuyquiz alujasaquiča, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹² Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquiča, "Ančhuc walipaj cjila", cjican. ¹³ Nii kjuychiz žoñinaca zumažlaj niiqui, jalla ninacžtaqui walipanž cjequiča. Yekjapa žoñinacaqui ana zumažlaj niiqui, jalla ninacžtaqui čhjulumi anawalikaz cjequiča. ¹⁴ Jakziltat ančhuc ana risiwaquiž niiqui, nižaza ančhuc ana nonz pecaquiž niiqui, ninacžquiztan okaquiž ančhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquiča nižaza nii wajtquiztanaqui. Nekztan nii wajtquiztan kjojchquiz žcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajttaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen. ¹⁵ Wereral cjiwča. Casticz tjuñquiziqui nii ančhuc ana zuma risiwñi žoñinacžti juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma cjita Gomorra cjita, jalla nii wajtchiz žoñinacžquiztan.

CHJAAWJKATŇINACA ŽELAQUIČHA

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii weriž chiižinta taku nonžna. Wejrqui ančhuc cuchnuča. Ančhucqui kitinacž taypiquiz ojklayaquiča, uuzanacažtakaz. Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja kuzziz cjee. Listuž cjequiča žkoražtakaz, pero zuma paazjapa. ¹⁷ Ančhucqui persunpachaž walja cwitazaquiča. Ančhucqui jilirinacžquin intirjita cjequiča; nižaza ajcz kjuyquiz wjajttaž cjequiča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan parlichiz cjen chjichtaž cjequiča prefectonacžquinami, nižaza tsjan chawjc jilirinacžquinami. Nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča, nii jilirinacž yujcquizimi, nižaza ana judfo wajtchiz žoñinacž yujcquizimi. ¹⁹ Jilirinacžquiz intirjitaž cjenami, ana kuz turwaysi cjequiča, čhjulut ančhuc kjaaznačhaja, nižaza jaknužt kjaaznačhaja, jalla nii. Jilirinacž yujcquiz prisintiz ora, Yoozqui ančhuca kuzquiz chiiz taku tjaaquiča, jaknužt chiizalaj, nii. ²⁰ Ančhuca persun kuzquiztan anaž chiyaquiča. Antiz ančhuca Yooz Ejpž Espíritu Santuqui ančhuc chiikataquiča.

²¹ 'Nii timpuquiziqui žoñinacaqui persun jilž quintra aptjapznaquiča persun jila conkatzjapa. Nižaza ejpnacaqui persun maatinacž quintra aptjapznaquiča. Maatinacazti persun maa ejpnacž quintra zakaz aptjapznaquiča, persun ejpnaca conkatzjapa. ²² Tjapa ana criichi žoñinacaqui ančhucaquiz ch'aanaquiča wejt puntu parliñiz cjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjurt'iñi kuzziz cječhaj niiqui, liwriitaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²³ Tsjii wajtchiz žoñinacaqui ančhuc chjatkataquiž niiqui, ninacžquiztan yekja wajtquin okaquiča. Wereral cjiwča, wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Žoñtča. Ima weriž tii muntuquiz wilta tjonan, ančhucqui tjapa Israel watjanacžquin anaž iranti atasacha.

²⁴ 'Tjaajinta žoñiqui niiz tjaajiñizquiztan anaž juc'anti cjesacha. Nižaza piyunaqui niiz patrunžquiztan anaž

juc'anti cjesača. ²⁵ Tsjii tjaajinta žoñiqui niiž tjaajiniž irata, jalla nižta tjaajiniž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nižaza tsjii piyunaqui niiž patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nonžna ančhucqui, quinfra žoñinacaqui “Beelzebú” cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquiž niiqui, ančhucacquiž juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquiča. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztča, ančhuczti wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž žoñi eksna. Tjapa chjozakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequiča. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtazakaz zuma kjana ziztapankaz cjequiča. ²⁷ Tjapa weriž chjozaka tjaajintanacami ančhucqui žoñinacž yujcquiz kjanacama paljayaquiča. Nižaza tjapa weriž jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquiča, tjapa žoñinaca nonzjapa. ²⁸ Nonžna ančhucqui, anača eksqui tii curpu alaja conñinacžquizimi. Ninacaqui animuqui anaž conasača. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niiča curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹ Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasača. Jalla nuž koluc valorchiz kjajžcumi ančhucua Yooz Ejpqui ninaca cwitiča. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasača. ³⁰ Jilanaca, Yooz Ejpqui tjapa ančhucua ach charanaca kanžintača. ³¹ Jalla nižtiquiztan anaž čjulquiztanami eksna. Wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'anti cwitaquiča wežlanacžquiztan.

³² Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž favora chiyacha. ³³ Nižaza jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui

SAN MATEO 10:3439SAN MATEO 10:42

wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoňž quintra ana pajñi zakal chiyächa.

³⁴ Tii taku nonžna. Weriž tjontiquiztan žoňinacaqui ana zumquin cjequiča; quintrasñi cjequiča. Nekztan aptjapznaquiča. Ana criichinacaqui criichi žoňinacž quintra cjequiča. ³⁵ Weriž tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraž cjequiča. Nižaza tsjaa matiqui persun maajapa quintra cjequiča. Nižaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintra cjequiča. ³⁶ Jalla nižta zapa mayni familianacaqui ninacporaž quintraž cjequiča. ³⁷ Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cječhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. Nižaza jakziltat persun ocjalžquizkaz kayazt'ačhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁸ Jakziltat wejt partiquiz cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanača. Sufrijsjapaqui listoj cjila, ticzcama. Ana nižta wejtquin tjapa kuztan cječhaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁹ Jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana liwriita cjesača. Nižaza jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča; Yooztan wiňaya zuma kamaquiča.

⁴⁰ Jequit ančhuc risiwčhaja, nižaza wejrmi zakaz risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, jalla niiqui nižazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwča. ⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta risiwaquiž niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequiča. Nižaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamñi žoňi risiwačhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamñiž premio, jalla nižtazakaz honorchiz cjequiča. ⁴² Nižaza jequit tsjii wejtquin kuzziz žoňžquiz yanapačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. Jequit wejtquin criichi žoňžquiz tsjii tasa kjaz onačhaja, jalla niiqui honorchiz

zakaz cjequiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

11

JUAN BAUTISTAŽ CUCHANŽQUITA ŽOŃI

¹ Niiž tuncapan illzta žoñinacžquiz tjaajinz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkchiča, yekja watjanac kjutñi. Watjquiztan watja ojklaychiča, žoñinacžquiz tjaajñi, nižaza Yooz taku paljayi.

² Juanqui nii oraqui carsilquiztača. Jalla nicju Cristuž ojklaytanaca quintu nonchiča. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewczñi cuchanžquichiča. Nekztan irantižcu Jesusižquiz ³ pewcziča, tuž cjan:

—Cristuqui tjoniž cjispacha; ¿Amj Yoozquiztan cuchanžquita Cristumkaya? ¿Už yekjaž tjewznasa, jaa?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Jaknužt cherčhaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'izcaquiča ančhucqui. ⁵ Zur žoñinacac cherča, Zuch žoñinacaqui ojklayča. Mojkchi janchichiz žoñinacaqui čhjetintača. Oñi žoñinacaqui nonža. Nižaza ticzi žoñinacaqui jacatatskattača. Nižaza pobre žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ⁶ Jakziltat weriž paatanaca cheržcu, nižaza weriž chiitanaca nonžcu, ana kuz turwayziłaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaž ojektan, Jesusaqui chiyi kallantichiča Juanž puntuquiztan. Žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Ch'ekti yokquin, ¿čhjulu cheržni ojkchinčhuctaya? ¿Tjamiž tjizinta caña cheržni ojkchinčhuctajo? Anačhay. ¿Fino zquiti cujtchi žoñi cheržni ojkchinčhuctajo? Chawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cujtchi žoñi žejlča. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁹ ¿Čhjulu cheržni ojkchinčhuctaya?

¿Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta cherzñi ojkchinčhuc-taya? Jesalla, ultim werara nuž ojkchinčhucča. Juanqui tuquita profetanacžquiztan juc'ant chekanča. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljaji ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñi-nacžquiz Cristu zuma tjewskataquiča”.

¹¹ Weraral cjiwča. Juan Bautistača parti žoñž maati-nacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero chjul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiča. Arajpach Yoozquin kuzziz žoñinacača Yooz maatinacaqui.

¹² ‘Juanž tjontiquiztan anzcama muzpa žoñinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantuquiz luz pecča; walja tjapa aztan nižaza tjapa kuztan luz pecča. ¹³ Juanž tjonzcama, tjapa tuquita profetanacž chiitanacami nižaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanžquita puntuquiz-tan chiiča. ¹⁴ Elías cjita profetaqui wilta tjoniž cjispacha; nii Elias tjonz cuntiquiztanča Juan Bautistaqui. Jalla niic werarača. Nuž criiz waquiziča. ¹⁵ Jakziltačhalaj nonžñi cjunchiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶ ‘¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jecnaca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin julzi uzinča, nižaza ni-nacž mazinaca kjawkjawža, tuž cjican: ¹⁷ “Tsajtsjapa pincallu pjujchinča. Ančhuczti ana tsajtchinčhucča. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinča. Ančhuczti ana kaach-inčhucča”. Jalla nuž cjichiča ocjalanacaqui. Jalla nižta iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ¹⁸ Juan tjonchiča. Niiqui zumanaca ana lujlñiča, nižaza ana licñiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tuž cjiñčhucča, “Juanqui zajraž tantača” cjican. ¹⁹ Niiž wiruñiqui wejrqui tjonchinča, arajpach Yooz Ejpž cuchanžquita Žoñi. Wejrqui zumanaca luluča, nižaza licuča. Jalla

nižtiquiztan ančhucqui wejt puntuquiztan cjičha: “Ni-
iča ancha lujlñiqui, nižaza licñiqui, nižaza ničha ujchiz
žoñinacž maziqúi, nižaza anawali impuesto cobriñinacž
maziqúi”. Jalla nuž cjiñčhucčha wejt puntuquiztan. Tuž
zakal cjiwčha: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz
tjaajintacama kamčha.

ANA YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichičha, chojru kuziz
žoñinacž puntu. Tsjii watjanacquiz ancha milajrunaca
paachičha. Pero nii wajtchiz žoñinacžti persun uj ana
pajchičha; nižaza kuznaca ana campiichičha. Jalla niž-
tiquiztan Jesusaqui ninacžquiz ayjatchičha, tuž cjican:

²¹ —Corazín wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz ancha
anawaliž wataquičha. Nižaza Betsaida wajtchiz žoñi-
naca, ančhucaquiz ancha anawalizakaz wataquičha. An-
čhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinčha.
Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca
paataž cjitasaz niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz žoñi-
nacaqui Yoozquin kuziz cjitasáčha; nižaza “ujchizpančha
wejrnaqui, pertunalla”, cjitasáčha. Nižaza uj zint'ižcu
nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeezñi
cjitasáčha, lutu zquiti cujtžcu, nižaza achquiz kjupž-
tan tjajlžcu. ²² Jalla nižtiquiztan ančhucqui juyzu cas-
ticz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequičha nii Tiro
cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztan.
²³ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhuc-
qui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjizkataquičha”,
cjicanajo? Anaž nuž cjesáčha. Pero ančhucžti kozzuc
tjojttaž cjequičha infiernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñi-
nacžtan chica. Ančhuca wajtquiziqui walja milajrunaca
paachinčha. Sodoma cjita wajtquiz nii milajrunaca paataž
cjitasaz niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca žejltasáčha.

²⁴ Jalla nižtiquiztan nii juyzu casticz tjuñquiziqui ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinacžquiztan.

YOOZQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjlalla. Arajpachquin žejlñinacami tii muntuquiz žejlñinacami amča mantiñamqui. Amqui humilde žoñinacžquiz chjozaka tjaajinta tjezamča. Zizñi žoñinacžquizimi intintazñi žoñinacžquizimi nii chjozaka tjaajintanacami ana zizkatchamča. ²⁶ Yooz Tata, amiž muntaqui nužuča.

²⁷ Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjajinchamča. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajča. Am alaja wejr zumpacha pajča. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajča. Wejr alaja am zuma pajuča. Nižaza jakziltižquiz wejrqui zizkatz pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajasača.

²⁸ Ančhucqui jakziltat ana zumanacquiztan otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantiz otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančucaquiz jeejkatača. ²⁹ Wejrqui pasinsis kuzziztča, nižaza humilde kuzziztča. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizñi cjee. Nekztan persun kuz jeejz wachaquiča. ³⁰ Weriž tjaata kamañaqui anača ch'ama, nižaza wejt manta paazqui cježakazza.

12

JEEJZ TJUÑI QUINTU

¹ Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžtan čhjacta zkalanac taypiranž okatča. Tjaajinta žoñinacaqui čhjeri eecskatchiča. Nekztan ninacaqui tric

oz chjojlunaca kjajpžcu, tricu lujlchiča. ² Fariseo žoñinacaqui jalla nižta paañi cheržcu, Jesusižquiz cjichiča:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoñinacaqui trabajla. Jeejz tjuñquiziqui nižta trabajzqui učum lii quintrala. —Jalla nuž chiican ujchiz jwes pecatča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui tuž liichinčhucča, ¿anajaa? Čhjeri eecznanacqui David cjita žoñiqui niiž mazinacžtan tižta paachiča. ⁴ Niiqui Yooz timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchiča. Čhjul žoñimi anapantača permitta nii t'antac lujlžqui. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasača. Pero nii Davidzti lujlchipanča. Nižaza niiž mazinacaqui nii t'anta lujlchizakazza. ⁵ Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinčhucž, ¿ana jaa? Jeejz tjuñquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeejžla. Jalla nuž ana jeejztiquiztanaqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesača. ⁶ Ančhucacquiz cjiwča. Tekz tsjiiča timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷ Nižaza ančhucqui cjiyrta Yooz taku ana intintazzinčhucča. Yooz taku tuž cjiča: “Wejrqui wilana jawkñi žoñinaca anal pecučha. Okzñi kuzziz žoñinacapan pecučha”. Tii Yooz taku intintaztasaj niiqui, anaž ančhucqui tii žoñinaca ujchiz jwes pectasača. Tii žoñinacaqui jaziqui anaž uj paača. ⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrpanikal jeejz tjuñquizimi mantasača.

KJARA KJONCHI ŽOŃI ČHJETINTA

⁹ Jalla nekztanaqui najwcchuc ojkžcu judío ajcz kjuyquiz luzziča. ¹⁰ Jalla nicju tsjii žoñi želatča kjara kjonchi. Tsjii quintra žoñinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui žoñi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewcziča.

¹¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha tuž cjican:

—Jeejz tjuñquiziqui uuzac tujquiz tjojtsiž cjesaž niiqui, ¿kjaža ančhuczti tujquiztan uuaa joožni ana okasajo?

¹² Pero žoñiqui uuzižquiztan juc'antiž walčha. Jalla nižtiquiztan jeejz tjuñquizimi anačha lii quintra zuma paazqui.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui laa žoñžquiz cjichičha:

—Am kjara zjijca.

Nekztan žejtchi cjissičha, nii tsjii kjara wiwuž nižtapačha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanžcu, Jesusiž conzjapa kazzičha.

¹⁵ Jalla nii zizcu Jesusaqui najwcchuc ojkchičha. Nižaza muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apzičha. Jesusaqui tjapa nii apžni laanaca čhjetinchičha. ¹⁶ Nekztan ninacžquiz mantichičha, ana jecžquizimi Jesusiž čhjetinñi puntuquiztan parlajo, nii.

PROFETAŽ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷ Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isaías profetaž cjiirta taku nužquiz cumplissičha. Yoozqui Isaiasquiz tuž cji-jrkatchičha:

¹⁸ “Jalla tiičha weriž illzta žoñiqui, weriž mantitacama ojklayni žoñi. Jalla niižquin kayazt'učha. Niiž cjen cuntintutčha wejrqui. Jalla nuž cjičha Yoozqui. Wejt Espiritu Santuqui niiž kuzquiz cjequičha. Ni-iqi yekja watjanacchiz žoñinacžquin Yooz liwri-ñi taku paljayaquičha. ¹⁹ Žoñinacžquizimi ana ch'aanaquičha, nižaza ana kjawaquičha. Calliran alto joržtan ana paljayaquičha. ²⁰ Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquičha. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquičha, niiž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹ Niiž cjen yekja watjanacchiz žoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquičha”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjičha.

JESUSIŽ QUINTRA CHIIČHA

²² Jalla nekztanaqui tsjii laa žoņiqui Jesusižquin chjich-tatača. Nii žoņiqui zajraž tantaž cjen zuratača, nižaza ana chiiņitača. Jesusaqui nii žoņi čhjetinchiča. Jalla nižtiquiztan cherņi chiiņi cjissiča. ²³ Jalla nuž čhjetin-tiquiztan tjapa žoņinacaqui ispantichiča tuž cjican:

—¿Tij Davidž majchmajtquiztan tjonņi cjesaya? ¿Tii-pan Cristo cjesaya?

²⁴ Nii nonžcu fariseo žoņinacaqui tuž cjichiča:

—Tiiqui ana wal žoņikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztankaz yekja zajranaca chjatkatča.

²⁵ Jesusaqui ninacž pinsitanaca zizziča, jalla nižtiquiz-tan ninacžquiz cjichiča:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquiž ni-iqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquiž niiqui, k'ala tjatantaž cjequiča. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, anaž tjurasäča. ²⁶ Jalla nižta irata Satanäs diabluqui persun partira chjatkatasaž niiqui, niipacha t'akztasača. Jalla nuž t'akžtiquiztan niiž mantiz azi anaž tjurasäča. ²⁷ Ančhucqui wejt pun-tuquiztan cjiņčhucča, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatča”. Jalla nuž cjiņčhucča. Jalla nužužlaj niiqui, ject ančuca partira žoņinacžquiz azi tjaažjo, zajranaca chjatkatzjapajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt pun-tuquiztan tsjii kjutņi chiichinčhucča, nii. ²⁸ Wejrzi Yooz Espiritu Santuž aztan zajranaca chjatkatiniča. Jalla niicž cjiča, Yooz mantiz timpu ančucaquiz žcatžinžquiča, nii.

²⁹ ‘Tsjilla cjesäča. Anaž jecmi tsjii azziz žoņž kjuyquiz-iqui luzi atasäča; nižaza anaž niiž kinakunacami jwesi atasäča, ima čhejlcanaqui. Nii čhejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luzasača.

³⁰ Jecčhalaj ana wejt favora, niiqui wejt quintrača. Nižaza jequit wejttan chica Yooz kjutni žoñinaca ana macjatskatčhaja, jalla niiqui žoñinacaž Yoozquiztan tirkatča.

³¹ Jazic ančhucaquiz chiyučha, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anaž pertuntaž cjesača. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča. ³² Jakzilta žoñit wejt quintra chiyáčhaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Zuma muntižlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntižlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii. ³⁴ Zkoražtakaz ančhucqui, ana zum žoñčhucča. ¿Kjažža ančhucqui zumanaca chiyasajo? Ančhuca kuzquiz pinsitaqui ana zuma parijula. Jaziqui ančhucča anazumanacapan chiiñinacaqui. ³⁵ Tsjii zuma žoñiqui zuma chiiča, niž zuma kuzquiztan. Nizaza tsjii ana zum žoñizti ana zumapaž chiiča, niž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča žoñinacami. ³⁶ Ančhucaquiz cjiwča, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastanča, tjapa ana zuma chiitanacami. ³⁷ Ančhucaž chiitiquiztan jama jusjitaž cjequiča, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ŽOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui lii tjaajiñi maestruncžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, am milajru paañi chertz pecučha.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha tuž cjican:

—Ana zum žoñinacčhucčha. Ana Yoozquin kuzziz žoñinacčhucčha. ¿Kjažt tsjii milajru mayčha, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančhucaquiz tjaata cjequičha. ⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlchičha čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamačha čhjep majžtan čhjep aramžtan. ⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatataquičha. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquičha. Jonás Yooz taku paljaytiquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjis-sičha. Pero wejrtčha Jonasquiztan juc'ant chekanaqui. Tii timpuquiz kamñi žoñinacazti anaž Yoozquin kuz tjaačha. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacatataquičha. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquičha. Naaqui najwkta yokquiztan tjonchinčha Salomonžtan zali, nižaza niiž zuma razunchiz taku nonzñi. Pero tejkz wejrtčha Salomonquiztan tsjan juc'ant chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi žoñinacazti wejt taku anaž nonz pecčha.

ZAJRA PUNTU

⁴³ 'Tsjii zakal quint'asačha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklayñitačha, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsichičha, tuž cjican: ⁴⁴ “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitučhaja, jalla nicju”. Jalla nuž quejpžcu nii žoñžtan wilta zalchičha. Nii žoñiqui pewžta kjuyažtakaztačha, cuza žcayi, azquitžta, pero laachitačha. ⁴⁵ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkičha. Zajranaca zjijcžcu, tjappacha nii žoñž kuzquiz luzzičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant ana waliž cjissičha tuquita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana

zum žoñinacžquiz wataquiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIŽ FAMILIA

⁴⁶ Jesusaqui iyapanž žoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyani niž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Žoñinacž tjiiquin želan, nižtan parlis pecatča. ⁴⁷ Tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸ Jesusaqui mazni žoñžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt maaya? ¿Ject wejt jilanacaya?

⁴⁹ Jalla nuž chiižcu tjaajinta žoñinacž kjutni kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacača wejt maami, wejt jilanacami. ⁵⁰ Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuzcama kamčhaja, jalla ninacača wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

13

ZKALA ČHJACZ QUINTU

¹ Nii noojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchiča. Kot kjutni ojkžcu kot atquiz julziča. ² Jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju žoñinacaqui walja ajcziča. Jalla nižtiquiztan tjaajinzjapa tsjii warcuquiz luzziča. Nekz julziča. Tjappacha žoñinacaqui kot at tjiiquiz žejlchiča. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz walja Yooz puntunaca tjaajinchiča, tjapaman quintunacžtan. Jalla nuž tjaajincan tuž cjichiča:

—Tsjii žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. ⁴ Zkala čhjaccan, parti simillaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziqui. ⁵ Parti simillazti maz yokaran tjojtsiča. Nekziqui anaž wacchi pjila želatča. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jeczica. ⁶ Jalla nuž

jecžtiquiztan sii kjakiqui ujchiča; koluc sep'allchiztača nekztan. Ratulla kjonchiča. ⁷ Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojtsiča. Ch'apinacakazza ancha pajkchiqui, nižaza atipchiqui. ⁸ Parti simillazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan zuma pookchiča. Yekjap simillaqui patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; yekjap simillaqui quinsa tuncan čhjerchiz pookchiča. ⁹ Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁰ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, nižaza pewcziča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz žoñinacžquiz tjaajinya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziča tuž cjan:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ch'aman intintazzuca quintunacžtan tjaajnuča. Ančhucaquizkaz Yoozqui zizkatz munča nii puntunacquiztanaqui. Parti žoñinacžquiziqui Yoozqui ana zizkatz munča. ¹² Jequit zizačhaja, jalla niižquiziqui juc'ant tjaajinz tjaataž cjequiča. Nekztan zumpacha zizniž cjequiča. Jequit ana zizačhaja, jalla niiž kuzquiztan kjañtaž cjequiča nii ana intintaztanacaqui.

¹³ Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta quintunacžtan paljajuča. Parti žoñinacaqui weriž paata cheržcumi ana cherchižtakaz cjissa. Nižaza weriž chiita taku nonžcumi, ana nonžnižtakaz tucča; ana intintazni žoñinacača ninacaqui. ¹⁴ Jalla nižta cjissiž cjen, Isaías profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaiasqui cijrchiča:

“Ančhucqui nonznaquiča. Nonžcu, ana intintazaquiča. Nižazaž cheraquiča. Cheržcu, anaž tantiyasaquiča. ¹⁵ Tii žoñinacž kuznacaqui chojru cjissiča; ana zumaž nonža. Nižaza čhjujchiz cjenami ana cheržni atča, zur žoñižtakaz.

Jalla nuž cjisnaquičha, ana cherzñi cjisjapa, nižaza ana nonžñi cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtquin macjatzjapa. Ana wejtquin tjontiquiztan, ana liwriita cjesačha”.

¹⁶ ‘Ančhucčha cuntintu. Ančhucqui cherzñi žoñinacčhucčha. Nižaza nonžñi žoñinacčhucčha. Ančhucčha Yooziž wintižtaqui. ¹⁷ Weraral cjiwčha. Wacchi profetanacami nižaza zuma kuzziz žoñinacami ančhucadž chertanaca cherz zakaz pecatčha. Pero ana cherchičha. Nižaza ančhucadž nonžtanaca nonz zakaz pecatčha. Pero ana nonzičha. Ančhuczti cherchinčhucčha, nižaza nonzinčhucčha. ¹⁸ Jazic ančhucž nonžnalla. Jalla tuž cjičha nii zkala čhjacz quintuqui. ¹⁹ Nii jicz latuquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintazza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacadž intintazta kjañčha. ²⁰ Nižaza nii maz yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu nii ora cuntintuž nonža; cuntintuž catokčha. ²¹ Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalažtakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquičha. Yooz taku criičiž cjen, sufraquičha; nižaza chjaawjkattaž cjequičha. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquičha. ²² Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokčha. Pero nekztan juc'anti kuz tjaačha tii muntu cusasanacquiz. Wali jiru kamzpanž pecčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažta ninacž kuzquiz. Jaziqui ana zuma kamčha; ana pookñi zkalažtakaz kamčha. ²³ Nižaza nii zum yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacačha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokčha; zuma intintičha. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjissa, zuma pookchi zkalažtakaz. Nii zuma pookñi žoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjissa, jaknužt tsjii simillaqui patac

čhjerchiz, sojta tunc čhjerchiz, quinsa tunc čhjerchiz pookčhaja, jalla nižtača.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴ Tsjii quintužtan quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjican:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui zuma similla čhjacchiča zkal yokquiz. ²⁵ Tjapa niiž kjuychiz žoñinacaž tjajan, tsjii quintra žoñiqui tjonchiča. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca čhjacchiča. Jalla nuž ana wal čhjaczcu, ojkchiča. ²⁶ Nii tric zkala jecztan, chicapacha pajkchiča nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchiča. ²⁷ Jalla nii cheržcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazñi ojkchiča. Niižquin mazziča, tuž cjican: “Wejt Patruna, amiž čh-jacta simillaqui zumažlaj niiqui, ¿jakziquiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?” ²⁸ Patrunaqui kjaaziča, tuž cjican: “Tsjii quintra žoñiqui nižta paačhani”. Jalla nekztanaqui piyunanacaqui pewcziča tuž cjican: “¿Wejrnacqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹ Nii patrunaqui cjichiča: “Ana k'achaquiča. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasača. ³⁰ Antiz pizcpacha pajkla, kujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunacnacaqui cuchantaž cjequiča. Ninacaqui anawal pastunaca ricujaquiča. Nekztan kojchquiz čhejlznaquiča ujjjapa. Jalla nekztanaqui tricuz ricujžcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiča”.

³¹ Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii žoñiqui niiž yokquiz mostas similla čhjacchiča. ³² Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'ant zkoltallača. Jalla nuž cjenami pajkžcuqui tjapa zkalanacquiztan tsjan pakjiča. Pajk muntižtakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas munti itzquiz tjuraž tjacñiž tjonča.

LIWATUR QUINTU

³³ Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuča. Tsjaa maatak žonqui čhjep medida tupžcu nii liwatura jac'uquiz utchinča; nižaza t'ajzinča, tjapa nii t'anti maza tsi-jtkatzjapa.

³⁴ Tjapa tjaa jintanacami quintunacžtan paljaytatača. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaa jincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaa jinchiča. ³⁵ Jalla nuž tjaa jincan, Jesusaqui tuquita profetaž chiita takuqui cumplissiča. Profetaqui jalla tuž cjjirchiča:

“Quintunacžtankaz chiyuča. Tii muntu kallantitiquiztan weriž chiita tjaa jintanaca ana intintazzucača. Jalla nii ana intintaztanaca paljayuča”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶ Jalla nižta puntunaca chiiz žeržcu, Jesusaqui žoñinacžquiztan ojkičiča; kjuyquiz luzziča. Jalla nicju niž tjaa jinta žoñinacaqui macjatčiča, tuž cjican:

—Nii zkal yokquiz čhjacta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷ Jalla nektanaqui Jesusaqui intintazkatchiča tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrtča zuma similla čhjaciñtqui. ³⁸ Nii zkal yokaqui tii muntuča. Nii zuma zkanacaqui cjiča, arajpach Yooz mantuquiz kamñi žoñinacača nii. Ana zuma pastunacaqui diabluz mantuquiz kamñi žoñinacača. ³⁹ Nii ana wal pastu čhjaciñimi diablupachača. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucužinz timpuča. Nii zkala ajžni piyunanacaqui Yooz anjilanacača. ⁴⁰ Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujžcu, ujquin ujzjapa tjojttaž cječhaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiča tii muntu tucužinžcan, ultim

juyzuž nekz. ⁴¹ Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanž-cača, tii muntuquiztan tjapa ana wal žoñinaca ricuji. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatñi žoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujaquiča. ⁴² Jalla nuž ricujžcu, infiernuquin tjojttaž cjequiča kjakchi jur-nuquiztakaz. Jalla nekzi ančaž kaaquiča, nižaza waljaž ižke kjojnaquiča. ⁴³ Yooz kuzcama kamñi žoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiča, tjuñižtakaz kjančan. Jakziltat nonžni cjuñchizčhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴ Arajpach Yooz mantuquiz kamañaqui jalla tužuča. Tsjii yokquiz pajk paaz čhjojžtatača. Tsjii žoñiqui nii čhjojžta paaz wajtchiča. Nii wajtžcu, wilta čhjojziča nekzpacha. Anča cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niiž cusasanaca tuyi ojkchiča. Niiž cusasanaca tjuyžcu, nii yoka kjaychiča. Jalla nužuča arajpach Yooz kamañquiz luzqui. Nii kamañaqui čhjulquiztanami juc'anti valorchizza.

⁴⁵ Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañaqui tužuča. Tsjii tintichiz žoñiqui zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkchiča. ⁴⁶ Nekztan tsjii anča zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niiž cusasanaca tuychiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷ Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui niiž ch'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtžtiquiztan tjpaman ch'iznaca tanchiča. ⁴⁸ Nekztan ch'iz tanz chjijpztanaqui, kot at tji-iquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwc julžcu, ch'iz pjalziča. Zuma ch'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma ch'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucužinžtanaqui wataquiča. Anjilanacaqui ulanžcaquiča žoñinaca pjali, zuma žoñinaca ana zuma žoñinaca, nii. ⁵⁰ Nii ana zuma žoñinacaqui infiernuquin

tjojttaž cjequičha tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ancha kaaquičha, nižaza ižke kjojaquičha.

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz pewczičha, tuž cjican: —¿Ančhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi žoñinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasučha.

⁵² Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Tsjii lii tjaajiñi maestruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiž niiqui, tsjii kjuya patruažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niiz ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasačha, tuquita tjaajintami nižaza anzta tjaajintami.

⁵³ Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nekztan Jesusaqui ojkchičha, niiz persun yoka. ⁵⁴ Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichičha. Nii nonžñi žoñinacaqui ispantichičha tuž cjican: —¿Jakziquin tii žoñizti ancha tižtanaca zizñi cjissitajo? ¿Kjažt ancha tižta milajrunaca paasajo? ⁵⁵ Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiž maaqui María cjitičha. Nižaza tiiž lajknacaqui Jacobočha, Josečha, Simonačha, nižaza Judassa. ⁵⁶ Nižaza tiiž cullaquinacaqui učumnacžtan kamčha. Jalla nižtiquiztan, ¿jakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷ Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesusižjapa quintra cjissičha. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Persun wajtchiz žoñinacami, nižaza persun kjuychiz žoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitičha. Parti žoñinacazti niizquiz rispitičha.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachičha, nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz ana criichiž, nekztan.

14

JUAN BAUTISTA CONTA

¹Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqui Jesusiž quintu nonchiča. ²Jalla nuž nonžcu, niž piyunanacžquiz cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla nižtiquiztan walja milajaronaca paazjapa poderchizlani.

³Jalla nuž tsucchiča Herodes jiliriqui. Tuquiqui Herodesqui Juan tankatchiča. Čhejlžcu carsilquin chjitchiča. Jalla nuž paachiča, niž tjunaž cjen. Niž tjunqui Herodías cjitiča. Tuquiqui naaqui niž jilž tjuntača. Felipe cjitatača Herodes jilaqui. ⁴Jalla nižta anawali zalziž cjen, Juanqui Herodižquiz chiižinchicha tuž cjican:

—Naa maatak žon anaž am tjun cjichuca. Felipiž tjunča naaqui.

⁵Jalla nuž chiižintiquiztan Herodes Juan conz pecatča. Pero žoñinaca ekskcu ana atchiča. Tjapa žoñinacaqui Juanžquiz rispitchiča tuquita Yooz taku parliñi profetaž-takaz. ⁶Nii Herodesqui niž persun cumpleañ tjuñquiziqui pijjsta paachiča. Jalla nuž pijjsta paan, naa Herodías majtqui ulanžquichinča, invittaž žoñinacž yujcquiz tsati. Jalla nuž tsatan ancha justassiča Herodesqui. ⁷Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziča, tuž cjican:

—Čhjulum mayčhaja, jalla nii tjaasača.

⁸Ima mayan maaqui mataquiz mantichinča, Juanž acha mayzjapa. Jalla naaža maaž chiita takucama Herodesquiztan maychinča, tuž cjican:

—Tsjii chuwquiz Juan Bautistaž acha tjaalla.

⁹Jalla nuž maytiquiztan Herodesqui llact'azziča. Pero invittaž žoñinacaz nonznan taku onziča. Jalla nižtiquiztan naaža maytacama mantichiča. ¹⁰Juanqui carsilquiz želatča. Jalla nijwc cuchanchiča, Juanž acha pooti.

¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii chuwquiz acha zjičzcu, naaquiz tjaatatača. Nekztan naaqui maaquinž tjaachinča.

¹² Jalla nii quintu nonžcu, Juanž tjaajinta žoñinacaqui Juanž curpu chjichi tjonchiča. Nekztanaqui nuž chjichcu niž curpu tjatziča. Jalla nuž tjatžcu, Jesusižquin mazñi ojkchiča.

LUJLZ ČHJERI TJAATA

¹³ Nii quintu nonžcu Jesusaqui najwk ojkchiča, ana žoñi žejlž yokquin. Warcuquiz ojkchiča. Pero žoñinacaqui nuž ojkchi quintu nonchiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiča. Jesusižquin wilta zali kjojchin ojkchiča. ¹⁴ Warcuquiztan ulanžcu Jesusaqui tama žoñinaca cherchiča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz sint'ichiča ninacžtajapa. Nekztan zjičta laanaca čhjetinchiča. ¹⁵ Waj zezi cjisanan niž illzta žoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča, tuž cjican:

—Waj zezilla. Čhjeri pecča. Tii yokquiziqui anaž čhjeri žejl-la. Jalla nižtiquiztan tii žoñinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran čhjeri kjayžcumi lulačhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž cucta cjesača. Ančucaž čhjeri tjaaquiča.

¹⁷ Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta ana lujlz čhjeri žejlča. Pjijska t'antalla pizc ch'iztankaz žejlča.

¹⁸ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii čhjeri wejtquiz zjičca.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquin mantichiča, pasturan julzna cjee. Jalla nuž julzkatžcu nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz persun kjaržtan tanziča. Tanžcu tsewcchuc arajpach kjutñi cherziča, nižaza Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta žoñinacžquiz tojunchiča.

Nekztan ninacaqui parti žoñinacžquin partir paychiča. ²⁰ T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpacha nii žoñinacaqui chjekchi cjissiča. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquiztan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjijpi ricujtača. ²¹ Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi žoñinacaqui pjijska warank luctakanacatača. Maatakanacami ocjalanacami ana kantatača nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŇ OJKČHA

²² Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanaca warcuquiz luzkatchičha, niiž tuqui kota kakjayajo tsjii latu kotquin irantizcama. Jesusazti nii žejlñi žoñinacžquiz persun kjuyquin okaj cjican nijwctan najwkchuc cuchanchičha. ²³ Jalla nuž cuchanžcu Jesusaqui curulla yawchiča, zinalla Yooz Ejpžtan parlisjapa. Jalla nuž mayizan ween cjissiča. Nicju zinatača Jesusaqui. ²⁴ Nii oraqui niiž tjaajinta žoñinacaqui kotž taypiquin okatča. Tjamiqui warcuž quintra walja tjamatča. Nižaza kjaz ljojkimi warcu waljaž aytinquiskatatča. ²⁵ Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacžquin žcatžinchiča, kjaz juntučha. ²⁶ Niiž tjaajinta žoñinacaqui, Jesusa kjaz juntučha tjoñi cheržcu, ancha tsucchiča, nižaza kjawchiča, tuž cjican:

—Cuntinažlani —cjican kjawchiča.

²⁷ Pero ninacaž kjawan Jesusaqui ninacžquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanča. Anaž tsuca.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amžlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntučha ojkzjapa am irantiscama.

²⁹ Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanžcu, kjaz juntučha oki kallantichiča, Jesusa jakziquin tjenatčhaja, jalla

nicju. ³⁰ Nii walja tjamiž cjen tsucchiča. Tsucžcu, kjazquiz luzi kallantichiča. Nekztan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹ Nii orapacha Jesusaqui Pedruž kjara tanzičha, nižaza nižquiz cjichiča:

—Ancha upa kuzzizamčha amqui. ¿Kjažtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³² Ninacaž warcuquin luztan, tjamiqui zekchiča.

³³ Jalla nii cheržcu warcuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA ČHJETINTA

³⁴ Jalla nuž kota kajžcu, Genesaret cjita yoka iran-tichiča. ³⁵ Nii yokchiz žoñinacaqui Jesusa pajchiča. Jalla nekztan “Jesusa tekz žejlča”, cjican liwj nii yokaran mazmazziča. Nii quintu maztiquiztan tjapa laanaca zjijcchiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³⁶ Nii žoñinacaqui Jesusižquiz walja rocchiča, tuž cjican: — Am zquit puntalla mekaz lanzkatžinalla. Tjapa lanzñi žoñinacaqui žejtchi cjissiča.

15

UJ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui nižaza tsjii kjaž lii tjajjiñi maestruncžtanpacha Jesusižquiz macjatchiča. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchiča. Jesusižquiz pecunchiča, tuž cjican:

² —¿Kjažtiquiztan amiž tjajjintanacaqui učhum tuquita atchi ejpnacž custurumpi ana cazjo? Ana kjara awjžcu, lujl-la.

³ Pero Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazjo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala ančhucqui. ⁴ Yoozqui tuž cjichiča: “Am maa ejpmi rispitaquiča”. Nižaza cjichiča: “Jequit persun maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui contaj cjila”. ⁵ Pero ančhuczi tuž tjaajiñchucča: Žoñiqui persun maa ejpžquin chiyasača, tuž cjican: “Am anal yanapasača. Tjapa wejt cusasanaca Yoozquin tjaatača nekztan”. ⁶ Jequit nižta chiyachaj niiqui, niiž persun maa ejpžquiz anaž yanapchuca cjesača. Jalla nuž tjaajincan ančhucqui Yooz mantita ana walkatchinčhucča, persun custurumpi jarukaz ojkzjapa. ⁷ Ana wal kuzziz žoñinaca. Isaías cjita profetaqui ančuca puntuquiztan zuma kjana cjjrchiča, tuž cjican:

⁸ “Tii žoñinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitcha. Pero tinacž ultim kuzsti wejtquiztan ažquinča. Nižaza wejr anaž rispitcha. ⁹ Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paača. Tinacž tjaajintanacaqui žoñiž mantitakazza”.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinaca kjawziča, nižaza tuž cjichiča:

—Nonžna, nižaza intintazñi kuzziz cjee. ¹¹ Anaž zawnc-tan kjuylichuc žoñž atquiz luzñiqui uj cjesača žoñžquizi-iqui. Antiz žoñž atquiztan ulanñi, jalla niiž uj cjesača žoñžquiziqui.

¹² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui niižquin macjatchiča, nižaza cjichiča:

—Nii fariseo žoñinacaqui am chiita taku nonžcu ancha žawjwatča. ¿Nii ana naychamjo?

¹³ Pero Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiž ana čhjecta cječhaja, jalla nii zkalaqui zep'ižtanpacha kajlžtaž cje-quiča. ¹⁴ Ninacžquiz ana chjijquiza. Ninacaqui zur žoñi-

nacažtakazza. Yekja zuranacžquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojtšnasača.

¹⁵ Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶ Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui zakaz ana intintiya? ¹⁷ Tjapa atquiz luzñi čheriqui pjuchquiz luzza, nekztan wir kjutñiž ulanča. ¿Jalla nii ana intintiya? ¹⁸ Pero atquiztan ulanñi chiitaqui kuzquiztan tjonča. Jalla nii žoñžquiziqui uj cjesača. ¹⁹ Kuzquiztanpanž ulanča tižtanaca, ana wali pinsisnacaqui, nižaza žoñi conzqui, nižaza adulteriquiz ojklazqui, nižaza yekja maatakžtan žejlzqui, nižaza cusasanaca kjañzqui, nižaza toscar taku chiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. ²⁰ Jalla nižtanaca uj cjesača žoñžquiziqui. Pero ana kjara awjžcu, jalla nižta lujžcu, anapan uj cjesača. Jalla niiqui žoñž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZUZ MAATAKA

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ojkičiča Tiro nižaza Sidón cjita yokquin. ²² Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz žoñqui Jesusižquiz tjonzinča, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majchmajtquiztan tjonñi. Wejr oksnalla. Wejt majtqui zajraž tantača. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laača.

²³ Jesusaqui ana čjulumi kjaaziča. Jalla nekztan niž tjaajinta žoñinacaqui roqui tjončiča, tuž cjican:

—Tsjika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquiča.

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča Israel wajtchiz žoñinacžquin, ninacžquinkaz. Nii Israel žoñinacaqui katchi uuzanacažtakazza.

²⁵ Pero naa maatak žoñqui macjatžquichinča, nižaza niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

²⁶ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacž t'anta ana kjañasača, pawczquin tjaz-japaqui. Jalla niiqui ana wali cjesača.

²⁷ Jalla nuž chiižinta cjenami naaqui cjichinča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patrunaž mizquiztan tjawkzi čhjerilla lujlča.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamča. Jaknužum am pecčaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinča.

LAANACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ulanchiča, Galilea cjita kot ata watchiča. Nekztan tsjii curulla yawžcu julziča. ³⁰ Tama žoñinacaqui irantižquichiča, jakziquin nii želatčaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zijjčchiča, zuch žoñinaca, zur žoñinaca, ana chiiñi žoñinaca, čhjojritžta žoñinaca, tjapaman laanaca, jalla ninaca zijjctatača, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liwj čhjetinchiča. ³¹ Jalla nuž cheržcu, žoñinacaqui ancha ispan-tichiča. Ana chiiñi žoñinacaqui chiiñi cjissiča. Čhjojritžta žoñinacaqui žejtchi cjissiča. Zuch žoñinacaqui ojklayñi cjissiča. Zur žoñinacaqui cherñi cjissiča. Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui walja Yooz honora waytichiča, “Israel žoñinacž Yooz ancha honorchiz cjilalla”, cjican.

JESUSAQUI ČHJERI TJAAČHA

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjajinta žoñinaca kjawžcu, tuž cjichiča:

—Tii žoñinacžtajapa kuzquiz anchal sint'uča. Čh-jep maj wejttan chica žejlča, nižaza ana čhjul čhjerchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecuča ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiž niiqui, jiczaranz tismayasača.

³³ Nekztan niž tjaajinta žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jaknužt čhjeri cunsicas, tii wacchi žoñinacžtajapajo?
Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlča.

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Pakallak t'antača, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵ Jalla nekztan Jesusaqui nii žoñinacžquiz mantichiča, yokquiz julznajo. ³⁶ Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpača tanziča. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachiča. Nekztan nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolziča. Nekztan niž tjaajinta žoñinacžquiz toj tojziča. Nekztan ninacazti partir paychiča nii tama žoñinacžquiz. ³⁷ Tjapa nii tama žoñinacazti čhjeri lujlčcu chjekchi cjissiča. Nižaza žejtchinacaqui pakallak canasta chjijpi ricujtatača. ³⁸ Pusi warank luctak žoñinacatača lujlchiqui. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčhay, pero ana kantatača. ³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz liwj cuchanchiča okajo. Niimi warcuquin luzziča. Nekztan Magdala cjita yokquin ojkchiča.

16

JESUSIŽ QUINTRA ŽOÑINACA

¹ Fariseo žoñinacami, saduceo žoñinacami Jesusa chertzni ojkchiča. Jesusiž quintra uj jwes pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiztan maychiča, arajpach milajru tjeznajo, tsjii sinalažtakaz. ² Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñchucča. ³ Nižaza wentan tjuñi tjewktan arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenauqui, walja tsjiri

cjenaqui, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñčucča. Ana zum kuzziz žoñinaca. Ančhucqui tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zarayiñčucča. Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayiñčucča. ⁴ Ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquiztan zarakchiž cjen, sinala sinala mayča. Ančhucžtajapa Jonás puntuqui siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeežta cjequiča. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča.

⁵ Niiž tjaajinta žoñinacaqui kotquin tsjii latu kajkchiča. Nižaza t'anti žaka chjitz tjatstkalča. ⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tii taku nonžna. Fariseo žoñinacž liwaturžquiztanami nižaza saduceo žoñinacž liwaturžquiztanami zumpacha cwitasaquiča.

⁷ Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijtača, jalla nižtiquiztan nižta chiiča.

⁸ Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychiča tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui t'antiquinkaz pinsejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčucča. ⁹ Anapanž ančhucqui wira intintas, ¿tižta ana cjuñzjo? Pjijska t'antiquiztan pjijska warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canasta nii žejtchi t'antanaca ricujtataya?

¹⁰ Nižaza pakallak t'antiquiztan pusi warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹¹ Fariseo žoñinacž puntuquiztanami nižaza saduceo žoñinacž puntuquiztanami, jalla nii liwatur puntu chiichinča. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuquiztanaqui. ¿Anaž nii intintas, ančhucya?

¹² Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintazziča. Jesusaqui ultim t'anti liwaturquiztan ana nii puntu chi-
ižinčiča. Pero fariseož tjaajinta puntuquiztan nižaza
saduceož tjaajinta puntuquiztan, jalla nii puntu chi-
ižinčiča, jalla nii tjaajintanacquiztan cwitasaqiča,
cjican.

¿JECT JESUSAQUI?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipo cjita
yokquin ojkčiča. Nii irantižcu, niiž tjaajinta žoñi-
nacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Žoñtča. Žoñi-
nacaqui wejt puntuquiztan ¿kjažt cjeejo?

¹⁴ Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan
Bautistača niiqui”. Yekjapanacaqui cjiča, “Eliassa ni-
iqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Jeremiassa niiqui”.
Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Tsjii yekja profetača ni-
iqui”.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča,
tuž cjican:

—Ančhuczti wejt puntuquiztan ¿kjažzaž cjeejo?

¹⁶ Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumča amqui, žejtñi Yooz Maatim-
ča.

¹⁷ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chiitiquiztanaqui
cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta žoñimi amquiz
nii tjaajinčiqui. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am
zizkatchiqui. ¹⁸ Amquiz cjiwča. Tekztan najwkchuc
amqui Pedro cjitam cjequiča. Nižaza tii maz sim-
intuchiz wejrqui wejt icliza kjuyača. Wejt iclizaqui
wejtquin kuzziz žoñinacača. Ticzmi wejt iclizquiztan
ana atipasacha. ¹⁹ Wejrqui amquiz llawižtakaz poder

tjaačha žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequičha. Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin ana luzasačha.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz mantichičha, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi maznaquičha, “Niičha Cristuqui” cjicanaqui.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ PUNTU CHIIČHA

²¹ Nekztan najwkchuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niiž ticz puntuquiztan paljayi kallantichičha, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojkstančha. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestrunacami jalla ninacaqui wejr walja sufriskataquičha. Ultimquiziqui wejr conaquičha. Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan jacatatačha.

²² Nekztanaqui Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchičha, chiižinzjapa. Chiižinžcan, tuž cjichičha:

—Wejt Jiliri, amiž nuž chiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj nižta watlalla.

²³ Jalla nuž chiiitquiztan Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutz-ičha, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecčha. Am kuz pinsitaqui anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichičha:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, prim-iruiqui persun kamañ wiraqui tjatzla. Sufrisjapaqui listoj cjila, ticzcam. Nekztan wejttan chicaž kamaquičha.

²⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui,

arajpach kamañauqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznačhaja, jalla ni-iqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁶ Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii kanta cusasanaca, ¿chjuljapat sirwejo? Inakaz cjequiča. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paaztanac kjayasača. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wejt anjilanacžtan quejpžcača; wejt Ejpž wali aztan quejpžcača. Jalla nuž quejpžcu, wejrqui zapa maynižquiz tjaača, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaača. ²⁸ Weraral cjiwča. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonača. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquiča.

17

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

¹ Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchičha. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiča. ² Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissičha. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissičha tjuñižtakaz. Nižaza niiz zquitimi muzpa llijñi cjissičha, nižaza ancha chiwi. ³ Nii orapacha Moiestan Eliastan parizichiča. Nii pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatča. ⁴ Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekz žejlzqui walikazza. Am pecaquiž niiqui, čhjep chjujlli kjuyaž kjuyača wejrnacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta.

⁵ Pedruž nuž chiyan, zuma kjañi tsjiriqui ninacžquiz urpuntichiča. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiča, tuž cjican:

—Tiičha wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen anchal cuntin-tutčha. Jalla tiiž takunaca catoka.

⁶ Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii čhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okzičha. Muzpa tsucchičha.

⁷ Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz mac-jatžquichičha. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchičha, tuž cjican:

—Tsijtsna. Anačha tsuca.

⁸ Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherzičha, ana iya jecmi cherchičha.

⁹ Nekztanaqui curquiztan chjijwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichičha, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi nii ančhucaž cherta maznaquičha, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla niicama.

¹⁰ Nekztanaqui niiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñičha, primero Elías profetaqui tjonstančha, nii. ¿Kjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiiya?

¹¹ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchičha. Niiqui tjappachaž tjaczičha, wejr tjonzjapa. ¹² Wejrqui cji-wčha. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías ana pajchila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías čhjulumu sufriskatchičha. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquičha.

¹³ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii tjaajinta žoñinacaqui tantiyazzičha, Juan Bautistačha Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAŽ TUCKATTA

¹⁴ Jalla nekztanaqui curquiztan chjijwžcu, parti žoñinacžquiz irantižquichičha. Nekztan tsjii žoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niiž yujcquiz quillzičha. Nižaza tuž cjichičha:

¹⁵ —Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipanča. Ancha sufriča. Avisac ujquiz tjojtsa, nižaza kjazquiz zakaz tjojtsa. ¹⁶ Tekz zjijcchinča am tjaajinta žoñinacžquiz. Ninacaqui ana čhjetñi atchiča.

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumača. ¿Chjulorcamat wejr ančhucatan želaqui? ¿Chjulorcamat ančucaquiz awantaqui? Wejtquin zjijca nii am majch.

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujziča; nekztan chjatkatchiča. Jalla nii orapacha žejtchi cjišiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz zinapora pewziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta žoñi ana čhjetñi atchintaya?

²⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui anača Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkati atča. Weraral cjiwča. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallača. Čhjactiquiztan walja pakjiž pajkča. Yoozquin tjapa kuzzizčhuc cječhaj niiqui, jalla tuž paasača. Tii curumiž mantasača, tuž cjican: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curuč okasača. Tjappacha čhjulumi paasača ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječhaj niiqui. ²¹ Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza ayunas waquiziča.

²² Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz chiichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui žoñinacž kjarquin intirjital cjeeča. ²³ Nižaza contal cjeeča. Nižaza čhjep majquiztanzi jacatatača.

Jalla nuž chitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchiča nii tjaajintanacžquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴ Nekztan Jesusižtan niiz tjaajintanacžtanpacha Capernaum watja irantichiča. Nekztan timplujapa impuesto cobriñinacaqui Pedružquin cherzñi ojkchiča. Jalla nižquin zalžcu pewcziča tuž cjican:

—¿Ančuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵ Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Impuesto pacñipančhay.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzziča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyan, Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñiča. ¿Jakziltižquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz žoñinacžquiztankaya? už ¿yekja wajtchiz žoñinacžquiztan, ja'?

²⁶ Pedruqui kjaaziča tuž cjican:

—Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanpanča.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Jalla nižtquiztan nii jilirinacž persun wajtchiz žoñinacaqui impuestonaca ana pacasača. ²⁷ Jalla nuž cjenami, anaž jecmi učhum quintra iñiziñi cjiskatz pecučha. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtznaquiča. Primiru tanzi ch'iz lecznaquiča. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquiča. Nii paazqui wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquiča. Nii paaz chjicha, učhum impuestonaca paczjapa.

18*¿JECT TUCQUIN CJES?*

¹ Jalla nii orapacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžcu pewcziča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

²Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawzičha. Nii uza ninacž taypiquiz tsijtskatchičha. ³Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Weraral cjiwčha. Ančhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz pecčha. Ančuca kuz ana campiita cječhaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasačha. ⁴Jalla nižtiquiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquizičha. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiž niiqui, jalla niičha arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjequičha. ⁵Jequit weriž cjen tsjii ocjalažtakaz humilde kuzziz žoñi risiwčhaja, jalla niiqui wejrzakaz risiwčha.

PAAZQUIZTAN CWITASA

⁶Nižaza jakzilta humilde kuzziz žoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla nižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatz waquizičha. Ujquiz tjojtskataquiž niiqui, nii ujquiz tjojtskatñi žoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquizičha. Jalla nii tsjan cusaž cjesačha nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui. ⁷Žoñinacajay! Ujquiz tjojtaquičha, nižaza ujquiz tjojtskataquičha. Pero nekztan ana walinaca tjonaquičha. Tii muntuquiz ujquiz tjojtskatñinaca panž želaquičha, pero nii ujquiz tjojtskatñinacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequičha.

⁸Jalla nižtiquiztan am kjaražlaj už kjojchažlaj ujquiz tjojtskatčhaja, nii uj paañi kjara cjicu už kjojcha cjicu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjara cjicu už tsjii kjojcha cjicu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojttaž cjesačha. Jalla nuž waliž cjesačha. ⁹Nižaza am čhujcquiqui ujquiz tjojtskatčhaja, jalla nii čhujcqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya

kamzjapaqui tsjii čhujquiqui pertissiž cjequiž niiqui, waliž cjequiča. Tjapa curpuqui infiernuquin tjojtaž cjequiž niiqui, ana waliž cjequiča.

ZARAKCHI UUZA QUINTU

¹⁰ Humilde kuzziz žoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančucaquiz cjiwča, ninacž anjilanacaqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipanča. ¹¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujquiz kamñi žoñinaca liwriizjapa.

¹² ¿Jalla tii tantiya? Tsjii žoñiqui patac uuzichiztača. Patac uuziquiztan tsjiillaqui yekjaquin zaraktan, nii žoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinaca curquin ecaquiča, zarakchi uuza kjuržquizjapa. ¹³ Nižaza katchi uuza wachaquiž niiqui, nekztan walja chipznaquiča ana zarakchi uuzanacžquiztan juc'anti. ¹⁴ Jalla nižta irata ančuca arajpach Yooz Ejpqui humilde kuzziz žoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munča.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵ Am jilaqui am quintra ana wali paaquiž niiqui, jalla niižtan zinapora palt'a, niiž ana wali paata ujquiztan “ujchizpanča” cjican cjeequi. Jalla nuž amiž chiižintiquiztan catokaquiž niiqui, nii jilaqui ricujta cjequiča. ¹⁶ Zinapora chiižintiquiztan ana nonz pecaquiž niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wilta nii uj paañi jilžquin okaquiča, niiž paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjicu už čhjepultan cjicu testicž taypiquiz niiž paata uj tjeežta cjequiča. ¹⁷ Nii uj paañiqui anapanž niiž uj maz pecaquiž niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliz jilanacžquin maznaquiča. Anapan niiž uj maz pecaquiž niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejlnaquiča, nižaza impuesto cobriñi žoñižtakaz.

¹⁸ Ultim weraral cjiwčha. Tii muntuquiz jequit am čhelačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž čhejlta zakaz cjequičha. Nižaza tii muntuquiz jequit am cutznačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž cutžta zakaz cjequičha.

¹⁹ Tii zakal chiižinučha. Tii muntuquiz pucultan ančhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiž niiqui, ančhucquiz tjaataž cjequičha. Wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucraž mayta tjaaquičha. ²⁰ Nižaza tsjii pucultanami čhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajznaquiž niiqui, jalla ninacž taypiqueiz wejrzakaz želačha.

²¹ Wiruñaquí Pedruqui Jesusižquin pewczñi ojkchičha. Zalžcu, jalla tuž pewczičha:

—Wejt Jiliri, ¿Kjaž wiltamiž wejt jilaqui wejt quintra uj paažcu pertuna mayisasaya? ¿Nižaza wejrqui kjaž wiltat pertunasaya? ¿Pakallak wilta pertunasaya?

²² Jesusaqui niižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrqui cjiwčha, anaž pakallak wilta cjesačha. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasačha.

KAJCHIZ ŽOŇI QUINTU

²³ Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzučha. Tsjii chawc jiliriqúi piyunanacžquiz kaja packatz pecatčha. ²⁴ Jalla nuž packatan tsjii kajchiz žoñiqui zjijctatačha. Nii žoñiqui walja kajanacchiztačha, tsjii kjaž millona. ²⁵ Nii piyunžtaqui anaž pacz paaz želatčha. Nekztan patrunaqui jalla tuž mantichičha: “Tii žoñi tuya, paaz cunciczjapa. Nižaza niiž tjunmi, ocjalanacami, tjapa niiž cusasanacami liwj tuyła kaja pacz paaz cunciczjapa”. ²⁶ Nekztanaqui nii piyunaqui patrunž yujcquiz quillzičha, nižaza roct'ichičha, tuž cjican: “Wejt patruna, pertunalla. Tjappachal pacačha”. ²⁷ Nižtami patrunaqui ancha okzičha; nižaza nii kaja ana cobrichičha. Jalla nižtiquiztan liwrii cjissičha nii kajquiztan. ²⁸ Wajilla nii piyunaqui

nijwctan ulanžcu tsjii piyun maztan zalchiča. Nii piyun maziqi tsjii kjažtalla kajatača nii pertunta piyunžquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchiča, nii packatzjapa, tuž cjican: “Kajquiztan tjappacha paca”. ²⁹ Jalla nekztanaqui nii piyun maziqi niiž yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: “Pasinsis kuzziz cjee. Nii kajallquiztan tjappachakal pacača”. ³⁰ Nii kaja cobriñizti ana munchiča. Antiz carcilquin uchantichiča, jalla nii kaja paczcama. ³¹ Parti piyunanacaqui nižta paañi cheržcu ancha sint'ichiča. Nekztan patrunžquiz mazñi ojkchiča. Jalla nicju tjappacha quint'ichiča, jaknužt watčhaja, nii. ³² Jalla nekztanaqui patrunaqui nii pertunta piyuna wilta kjawžkatchiča. Nekztan cjichiča: “Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinča, amiž roct'iñiž cjen. ³³ Jaknužt wejrqui am kajquiztan, pertunchinčhaja, jalla nužuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstanča”. ³⁴ Jalla nekztanaqui patrunaqui juc'anti žawjziča. Nižaza mantichiča, nii piyuna casticzjapa, tjapa niiž kaja paczcama.

³⁵ Jesusaqui nii quintu quint'ican jalla tuž žerziča:

—Jakzilta ančhucaquiztan niiž jilžquiz kuzquiztan ana pertunačhaja, jalla nužuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucaquiz ana pertunaquiča.

19

MAATAKŽTAN JALJTIZ PUNTU

¹ Jalla nuž tjaajinžcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkchiča. Judea yokquin irantichiča, Jordán cjita pužž tuwanchuc. ² Muzpa žoñinacaqui niižquiz apziča. Jalla nicju muzpa lanaca čhjetinchiča.

³ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui Jesu-sižquiz macjatchičha, ujquiz tjojtskatzjapa. Nekztan tuž pewczičha:

—¿Chjul uj paatiquiztanaqui persun maatakžtanaqui jaljtasaya?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakžtan maatakžtan paachičha. ¿Cjijrta Yooz takuqui ana liichinčhucjo? ⁵ Yooz takuqui tuž cjičha: “Jalla nižtiquiztan tsjii žoñiqui tjunatan zalzjapa, maa ejpžquiztan zarakstančha. Zalžcu pucultan tsjii lucutiñi cjišsa”. ⁶ Jalla nuž kjanapacha tjeeža, anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. Jalla nižtiquiztan anaž jaljtasačha. Yoozza tsjii luctakžtan tsjaa maatakžtan chjalziqui, tsjii lucutiñi cjisjapa. Yooz chjalžtaqui ana jaljta cjesačha.

⁷ Nekztanaqui pewczičha tuž cjican:

—Moisesqui jalla tuž mantichičha. Tsjii certificado de divorcio tjaaquiž niiqui, tjunatan jaljtasačha. ¿Kjažtiquiztan nižta mantichejo, ana jaljtiz želanajo?

⁸ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucaž chojru kuzziz cjen Moisesqui tjunatan jaljtis lii tjaachičha. Primirquiztanpacha anataž nižta. ⁹ Wejrqui ančhucaquiz chiižinučha. Adulteriuquiz ojk-layñiž cjenkaz am maatakžtan jaljtasačha. Jequit ana adulterio paachiž cjenaqui niž persun maatakžtan jaljtačhaja, nižaza yekja maatakžtan zalznačhaja, jalla niiqui adulterio uj paačha. Nižaza jequit divorcita maatakžtan zalznačhaja, nii zakaz adulterio paačha.

¹⁰ Tjaajinta žoñinacaqui nižquiz cjichičha:

—Luctakžtan persun maatakžtan jalla nižta cjesaž niiqui, anaž cumpinčha zalzqui.

¹¹ Jesusaqui nekztan cjichičha:

—Tjapa žoñinacaqui tii tjaajinta anaž catokaquiča. Jakziltižquiz Yoozqui tjaajnačhaja, jalla niiqui tii tjaajintaqui catokaquiča. ¹² Žoñinacaqui punta punta ana zalzi cjiča. Yekjapanacaqui nastiquiztanpacha ana zalzucāča. Yekjapanacazti capunapantača, jalla nižtiquiztan ana zalzñi atasāča. Yekjapanacazti ana zalz pecča, arajpach Yooz Ejpžtajapa langzjapa. Jecmiž tii takucama kami catokaquiž niiqui, paj kamla.

OCJALANACŽ PUNTU

¹³ Žoñinacaqui ocjalanaca Jesusižquiz zjicchiča, ocjalanacžquiz kjaržtan lanznajo, nii ocjalanacžtajapa Yoozquin mayižinajo. Pero tjaajinta žoñinacaqui zjicchi žoñinacžquiz atajchiča. ¹⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tii ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana ataja. Tii ocjalanacž kuz irata jalla nižta kuzzizza arajpach Yooz mantita kamañchiz žoñinacaqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ocjalanacžquiz kjaržtan lanziča. Jalla nekztan nii yokquiztan ojkchiča.

RICACH TJOWAQUI TJONCHIČHA

¹⁶ Wiruñaquei tsjii tjowaqui Jesusa cherzñi ojkchiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa, ĵčhjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—ĵKjažtiquiztan “Zuma Maestro” cjee amjo? Tsjii alajača zumaqui. Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecčhaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

¹⁸ Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—ĵČhjul mantitanacaya?

Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Anača žoñi conzqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača tjangzqui. Anača toscara chiizqui,

jecžquizimi. ¹⁹ Am maa ejpmi rispitaquičha. Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjispančha žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰ Nii tjowaqui nekztan cjichičha:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliňčha koltiquiztanpacha. ¿Jaziqui čhjulut wejttta pjaltasa?

²¹ Jesusaqui tuž cjichičha:

—Ancha wali cjissim pecčhaj niiqui, oka, nižaza amta žejlñi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacž ona. Jalla nižtiquiztan arajpachquin cusasanacažtakaz zuma honora tjaatam cjequičha. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquičha wejttan chica ojklayzjapa.

²² Jalla nižta chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkcichičha. Ancha ricachutačha.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquin cjichičha:

—Wereral ančhucaquiz cjiwčha. Tsjii ricachu žoñi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesačha. ²⁴ Tsjii camello cjita animala žejlčha. Nii cameluqui ch'aman acuj cjuñ pjetquiz luzasačha. Jalla nižtaž ricachunacaqui tsjan ch'amačha Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz wajtchiz žoñi cjisjapa.

²⁵ Jalla nuž nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui walja ispan-tichičha. Nekztan ninacpora pewcsarassičha, tuž cjan:

—¿Jectpan liwriita cjesajo?

²⁶ Jesusaqui ninacž kjutñi cherzičha. Jalla nekztan cjichičha:

—Žoñinacaqui anaž persunpacha liwrii atasáčha. Yooz-pankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasáčha.

²⁷ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinčha, amtan chica ojklayzjapa. ¿Jalla nižtiquiztan wejrnacqui čhjulut canas?

²⁸ —Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wereral ančhucaquiz cjiwča. Ew muntuquiz želan, wejrqui poderchiz puestuquiz luzača. Ančhucakaz poderchiz puestunacquiz luzaquiča, tuncapan Israel partira mantizjapa. ²⁹ Jakzilta žoñit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecačhaja, jalla ninacaž walja zuma kamañ wirchiz cjequiča. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamaquiča. ³⁰ Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquiča. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquiča.

20

PIYUNANACŽ QUINTU

¹ Arajpach mantiñi Yooz puntuquiztan jalla tužuča. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patrunaqui piyunanaca kjuri ulanchiča, uwas frut zkala ajzjapa. ² Piyunanacžtan acuerduquiz luzziča, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nektanaqui langžni cuchanžquichiča. ³ Nektan wenzlaka wilta ulanchiča. Palazquin inakaz žejlñi žoñinaca cherchiča. ⁴ Ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Ančhucqui wejt zkal yokquin langžni oka. Wejrkal zumpacha pacača”. Nektanaqui ninacaqui ojkchiča. ⁵ Taypuru patrunaqui wilta ulanchiča, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulanchiča, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶ Nii noojpacha zezi cjee wilta palaz kjutñi ulanchiča. Nižaza palazquin inakaz žejlñi žoñinacžtan zalchiča. Ninacžquiz paljaychiča tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan ančhucqui tonj

zita ana langz žejljo?” ⁷ Ninacaqui patrunžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rochiča”. Nekztanaqui patrunaqui cjichiča: “Ančhucqui wejt yokquin zakaz langžni oka. Wejrkal jaknižlaj niil pacača”. ⁸ Tjuñiž kattan nii yokchiz patrunaqui niž langzkatni encargado mantichiča, tuž cjican: “Kjawžca langžni piyunanaca, paczjapa. Primiruqui wiri tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča; wirquin, tuqui tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča”. ⁹ Jalla nekztanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langzkatnižquiz macjatchiča. Zapa mayni ninacžquiz pactača, tsjii nooj lanzataž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanzicha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi žoñinaca kjawžtatača. Jalla nii primiru piyuna luzzi žoñinacaqui pinsichiča jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi žoñinacžquiztan. Jalla nekztanaqui pacchiča tsjii denario cjita paaz zakaz. ¹¹ Jalla nii paca tanžcu patrunž quintraj quijchiča, ¹² tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacaqui tsjii orakaz langziča. Wejrnaczi primirquiztanpacha langzinča, nižaza zita ancha sii kjakquiz otžcan langzinča. Ninacžquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamča”. Jalla nuž cjican quijchiča. ¹³ Nii patrunaqui tsjii ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinča. Jalla nuž tsjii acuerduquiz lutzapanla, tsjii denario paaz paczjapa. ¹⁴ Tii paca tanzna, nižaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacžquiz nižazakaz pacz pecuča, amquiz pactala, jalla nuž zakaz. ¹⁵ Wejt persun paaztan jaknužut wejr pinsučhaja, jalla nuž wejt munañpiz pacasača. Weriž zuma pacni kuzziz cjen amqui iñiziñi kuzziz cjissamla”. ¹⁶ Jalla nižta irataž wirquin cjiñinacaqui tucquinž cjequiča. Nižaza tucquin cjiñinacaqui wirquinž cjequiča. Kjawžta žoñinacaqui wacchiča. Illzta žoñinaczi kolucullača.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZZIČHA

¹⁷ Wiruñaquí Jesúsquí níž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén ojkičha. Jalla nuž jiczquí ojkan, Jesúsquí tsjii latu níž tuncapan illzta žoñinaca chjitchičha, nižaza ninacžquí tuž cjichičha:

¹⁸ —Ančhucquí zizza, tii jiczquí Jerusalén kjutñiž ojčha, nii. Jerusalén wajtquin wejrquí intirjital cjeečha timplu jilirinacžquízimi líi tjaajiñi maestrinacžquízimi. Jalla ninacaquí wejr conaquičha. Wejrquí tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. ¹⁹ Nižaza wejrquí yekja wajtchiz žoñinacžquí intirjital cjeečha, ana wali burla paata cjisjapa. Nižaza wejrquí wjajttal cjeečha. Ultimquíziqui cruzquí ch'awcta contal cjeečha. Jalla nekžtan čhjep majquíztanžti jacatatačha.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰ Jacobžtan Juanžtan ninacž maaquí Jesúsížquí macjatzquichinčha. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpquí Zebedeo cjitatačha. Jalla naa maaquí maatinacžtanpacha Jesúsížquin macjatchinčha. Nekžtanaquí naaquí Jesúsížquyucquí quillzinčha, tsjii favora mayzjapa. ²¹ Nekžtan Jesúsquí naaquí cjichičha:

—¿Amquí čhjulum pecya? —cjican.

Naaquí kjaazinčha, tuž cjican:

—Amquí am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquí uchnalla, tsjiiquí žew latuquí nižaza tsjiiquí zkar latuquí.

²² Jesúsquí tuž kjaazičha:

—Ančhucquí čhjulut mayčhaja ana intintazza. Wejrquí walja sufris tančha. ¿Nižtapacha ančhuc sufrasaya? Nižaza tsjii nooj ancha sufrican watačha tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufrasaya?

Ninacaquí tuž kjaazičha:

—Nii sufris watimi atasachha.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wereral cjiwčha. Ančhucpacha sufris tanznaquiča, tsjii licz wazužtakaz. Nižaza sufris wataquiča, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uchasača. Wejt Yooz Ejdkaz nii puestunaca tjaaquiča jecžtajapa tjacžtakazlani, jalla ninacžta.

²⁴ Parti nii tuncapan illzta žoñinacaqui nii mayta puntu nonžcu nii pucultan jilazullcaž quintru žawjchiča.

²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjajintanaca kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Ančhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz nación jilirinacaqui patruñažtakaz mantiñiča, nižaza chawc jilirinacaqui parti žoñinacžquiziqui niiž mantita cazkatñipankazza. ²⁶ Ančhucqui ana nižta irata cjee. Tsjii kjutñiča nii irat kuzqui. Ančhucquiztan jequit chawc jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ²⁷ Nižaza jequit ančhucquiztan tucquin mantiñi cjis pecčhaja, jalla niiqui wirquin cjis waquiziča, parti žoñinacž mantitacama cjisjapa. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchinča, sirwita cjisjapa. Antiz wejrčha tjonchinqi, žoñinacžquiz sirwisjapa, wejr ticzcama. Jalla nuž ticžcu walja preciochiztakal cjeeča, žoñinaca liwriizjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

ZUR ŽOÑINACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jericó wajtquiztan ulnan, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur žoñi julzi želatčha. Ninacaqui Jesusaž watñi nonžcu, kjawchiča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³¹ Nekz žejlñi žoñinacaqui ninacžquiz ujziča, ch'uj cjeajo. Ninacazti juc'anti kjawčiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtscu, ninaca kjawziča. Kjawžcu ninacžquiz tuž pewczyča:

—¿Čhjuluz werj paaj cjii ančhucya?

³³ Nii zur žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhjujquiz čhjetinžinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz sint'izcu čhjujqui lanlanžinčiča. Jalla nii orapacha cherrñi cjissiča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz apziča.

21

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZIČHA

¹ Jerusalén watja žcatžincan, Betfagé watja irantichiča. Betfagé watjaqui Olivos cjita curu žcatitača. Nicju irantican Jesusaqui pucultan tjaajinta žoñinaca cuchanchiča, tuž cjican:

²—Jalla nii najwkta watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaquiča, nižaza pajk zjijc maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jeržcu wejtquin akžcaquiča. ³ Jakzilta žoñimiž atajasaž niiqui, niižquiz ančhucqui “Wejt Jiliriž pecča. Wajilla tjepunta cjequiča tii azniqui”, nuž cjican nii žoñžquiz cjequiča. —Jalla nuž mantichiča Jesusaqui.

⁴ Jalla nii watchiqui profetaž cjiirta taku cumplissiča. Tuquitan nii profetaqui tuž cjiirčiča:

⁵ “Sión wajtchiz žoñinacžquiz tuž chiya: Chera, ančuca chawc Jiliri tjonča, humilde kuzziz. Nižaza zjijc maltum aznuquiz yawchi tjonaquiča, nižaza nii

zjijc aznuž maatanpacha tjonaquiča. Jalla ni-nacaqui carga kuzñi aznunacača'".

Jalla nuž cjjrchiča nii profetaqui.

⁶ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nižaza jaknužt Jesusaqui mantitčhaja, jalla niicama paachiča. ⁷ Ninacaqui ljat azñi naaža pajk zjijctanpacha akžquichiča. Jalla nuž akžcu, zqutinaca aznunacz juntuñ caruntichiča. Nekztan Jesusaqui yawchiča. ⁸ Niiž ojkz jicz latuquiz muzpa žoñinaca želatča. Ninacz zquti jiczquiz chjinziča. Yekjapaqui ramuz čhjañinaca murchiča jiczquiz chjinzjapa. ⁹ Tucquin ojkñi žoñinacami wirquin tjonñi žoñinacami chipcan walja wiwi kallantičiča, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡David cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Amqui rispittaj cjila! ¡Amquiz honora tjaataj cjila! ¡Yooz Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchiča.

¹⁰ Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawjc wajtchiz žoñinacaqui walja ispantichi tjojknakchiča. Nižaza walja pewcpewcziča, tuž cjican:

—¿Jectpan teejo?

¹¹ Žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwktan tjonchiča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

¹² Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzziča. Jalla nicju tuyñinacami kjayñinacami timpluquiztan liwj tirkatchiča zancchuccama. Nižaza paaz campiñi žoñinacz mizami pjocžinchiča; paloma tuyñinacz sillami pjocžinchizakazza. ¹³ Jalla nuž paažcu tuž cjichiča:

—Yooz Takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczti tjañinacz kjuyažtakaz paachinčhucča.

¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž zur žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, nižaza tsjii kjaž zuch žoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁵ Pero timplu jilirinacami lii tjajjiñi maestruncami jalla nii čhjetiñi milajru cheržcu, žawjchiča. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchiča: “¡David cjita chawc jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Rispijtaj cjila!” Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestruncami ancha žawjchiča Jesusižquintra. ¹⁶ Nekztan Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Tinacaž chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Nonznuča. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjiča: “Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejtajapa honora zumpachaž tjaaquiča. Jalla nuž paaquiča Yoozqui”.

¿Jalla nii cjiřta Yooz taku liichinčhuckaya; ana jaa?

¹⁷ Jalla nekztanaqui ninaczquiztan ojkchiča. Betania watja ojkchiča. Jalla nicju alujassiča.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹⁸ Jakatažuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čheri eecskatchiča. ¹⁹ Jicz latuquiz higo munti cherchiča. Jalla nii muntiquin macjatchiča, fruta apakžcu lujljzjapa. Pero fruta ana wajtchiča, čhjañchiz alajatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjičhiča:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequiča.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchiča. ²⁰ Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjajjinta žoñinacaqui ispan-tichiča, nižaza Jesusižquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjonja?

²¹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwčha. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzizčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasačha. Nižaza juc'ant pajk milajru paasačha. Tii curumi mantasačha, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojtsna”. Jalla nuž mantižcu nižta zakaz okasačha.²² Nižaza ančhucqui čhjulumi tjapa kuztan Yoozquiztan mayačhaja, jalla niit jama ančhucaquiz tjaataž cjequičha.

¿JEC JESUSIŽQUIZ MANTICHI?

²³ Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzzičha. Jalla nicju tjaajnan, timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami niižquiz macjatžquichičha. Nekztan pewczičha, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

²⁴ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Wejrzal ančhucaquiz tsjii pewcznačha. Ančhucqui wejtquiz kjaaznaquiž niiqui, wejrzakal ančhucaquiz maznačha, jec wejr mantichi, nii.²⁵ Wejtquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, žoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatčha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichičha” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, jalla tiicni učumnacaquiz kjaaznačan, cjican: “Nižtiquiztan ¿kjažtiquiztanž ančhucqui ana nii criichinčhucta?”²⁶ Nižaza učhumž “Žoñiqui Juan mantichičha” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, žoñinacaqui učumnacaquiz ¿kjaž cjiqejjo? —Jalla nuž parlatčha. Žoñinacaqui Juanž puntu cjiñičha, Yooz parti parliñi profetačha niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui žoñinaca eksičha, “Učhum conačhani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjichičha:

—Ana zizučha wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjichičha:

—Wejrmí ana zakal ančhucaquíz maznačha, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñaquí Jesusaqui tsjii puntu chiichičha, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii žoñiquí pucultan majchwichtačha. Tsjižquíz cjichičha: “Wejt maati, tonjiquí uwas frut ajžni oka”. ²⁹ Nii mantita maatiquí tuž kjaazičha: “Anačha”. Jalla niž wiruñalla niž kuz campiichičha. Nekztan uwas frut langžni ojkchičha. ³⁰ Nižaza nii ejpquí tsjii maati cheri ojkchičha. Niižtan zalžcu, nižtazakaz uwas frut ajžni mantichičha. Jalla niiquí kjaazičha, tuž cjican: “Tata, okasačha”. Ultimquíziquí nuž cjiscuquí ana ojkchičha. ³¹ Nii pucultanquíztan jžakzilta maati niž ejpž mantitacama paachiya?

Ninacaquí kjaazičha tuž cjican:

—Primíru mantitaž, jalla niičha.

Jalla nekztanaquí Jesusaqui cjichičha:

—Wereral ančhucaquíz cjiwčha. Impuesto cobriñinacami, nižaza ujchiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquíz ančhucž tuquí luzaquíčha. ³² Juan Bautistaquí tjaajni tjonchičha, jaknužt ančhucalaquí kamžtažlaja, jalla nii tjaajinchičha. Pero ančhucquí niž tjaajinta ana criichinčhucčha. Impuesto cobriñinacazti nižaza ujchiz maatakanacazti niž tjaajinta criichičha. Jalla nii cherchinčhucčha ančhucquí. Jalla nižtanaca cheržcumi, ančhucquí ana Yoozquin cjisjapa kuz campiichinčhucčha. Ančhucčha niž taku ana criichinčhucquí.

ANA WAL PIYUNANACŽ QUINTU

³³ Jalla tii quintu zakaz nonžna. Tsjii yokchiz pa-trunaquí uwas zkala čhjacchičha. Nekztan uwas zkal

muytata pirka pirkichiča. Nižaza tsjii maz ojt paachiča, uwas kjaz spijitzjapa. Nižaza tsjii campanturiž cherchi kjuychiča, nii zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkal yoka alquilchiča piyunanacžquiz. Nekztan jicz ojkchiča. ³⁴ Zkala ajz timpu irantižcan, patrunaqui tsjii kjaž piyuna cuchanžquichiča, niiž parti zkala ricujajo. ³⁵ Pero nii zkala alquilñi žoñinacazti nii cuchanžquita piyunanaca tanchiča. Tsjiiqui kitžtača. Tsjiiqui contača. Tsjiiqui maztan čhajtača. ³⁶ Nekztanaqui patrunaqui wilta piyunanaca cuchanžquichiča, primirquiztan juc'anti. Pero nii zkala alquilñi žoñinacazti nižtapacha ana wali paachizakazza. ³⁷ Ultimquiziqui patrunaqui niiž persun majch cuchanžquichiča, tuž tantiican: “Wejt ultim maatiqiu rispitzinaa” cjican. ³⁸ Niiž majch cheržcu, nii alquilñi žoñinacaqui ninacpora palt'ichiča, tuž cjican: “Jalla tiikat liwj tii irinsa tanznačhani. Jalla nižtiquiztan ž-conla, učumnacaltajapa tii yok irinsa cjeyajo”. ³⁹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui majch tanchiča; nekztan yokquiztan jwescu conchiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—Jalla nii patrumpacha tjonžcu, ħčhjulukat nii alquilñi žoñinacžtajapa paačhani?

⁴¹ Žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Nii ana wal žoñinacaqui contaž cjequiča, ana importayžcu. Nekztan nii zkal yoka yekja piyunanacžquiz alquilaquiča, zkala ajz timpu niiž parti zkala ricujžcu nižquiz tjaata cjisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinquiz cjissiča. Juc'ant chekan

mazqui cjiŝiĉha. Yoozqui nuž utĉiĉha. Uĉumqui jalla nii cheržcu ispantichiĉha”.

Jalla nuž cjiĉha cjiŝrta Yooz takuqui. Anĉhucqui nii Yooz taku liichinĉhucĉha, ĵana jaa? ⁴³ Anĉhucaquiz chiižin-
uĉha, anĉhucqui nii ana wal alquilni žoņinacažtakazza. Jalla nižtiquiztan anĉhucqui Yooz kjuychiz famillquiztan
chjatkattaž cjequiĉha. Yekja žoņinacaqui Yooz famil-
lquiz luzaquiĉha. Yooz kuzcama kamni žoņinacaqui luza-
quiĉha. ⁴⁴ Nonžna. Maz puntuquiztan zakal chiyuĉha. Jakziltat nii maz cjen ujquiz tjojtsnaĉhaja, jalla niiqui
pirasužtakaz t'okuntaž cjequiĉha. Nižaza jakziltiž juntuñ
nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'okuntaž cje-
quiĉha. Nii žoņinacaqui k'ala akžtaž cjequiĉha.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiž ĉiita takunaca nonžcu, timplu jiliri-
nacami, fariseo parti jilirinacami tantiichiĉha, ninacž
puntu chiiņi, nii. ⁴⁶ Jalla nuž tantiižcu, Jesusa tanz
pecatĉha. Pero ana atĉiĉha, parti žoņinaca eksk. Parti
žoņinacaqui Jesusiž puntu tantiyatĉha, Yooz taku parliņi
profetaĉha, nii.

22

YOOZ KJUYCHIZ FAMILIA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuž cjican quint'ichiĉha:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tužuĉha. Tsjii chawjc jiliriqui niiž majchtajapa zalz pjiŝta
paachiĉha. ³ Niiž piyunanaca cuchanchiĉha, invitta
žoņinaca kjawžni. Nii kjawžta žoņinacaqui ana
tjonz pecchiĉha. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca
cuchanchizakazza, tuž cjican: “Invitta žoņinacžquin
mazca, ‘Chjeri lujlz tjaczaĉha. Wejt wacanaca
conkatchinĉha, nižaza cjew animalanacami. Tjappacha
listuĉha, jaziqui pjiŝtiquin tjonla’”. ⁵ Jalla nuž chiyanami

nii invitta žoñinacaqui ana cazquichiča. Tsjiiqui zkal yoka ojkchiča. Tsjiiqui tuyžtan ojkchiča. ⁶ Parti invitta žoñinacaqui kjawzñi cuchanta piyunanaca tanzičha. Nekztan kitchičha, conañcama. ⁷ Jalla nekztanaqui nii chawc jiliriqui ninacž quintra žawjziča. Nekztan zultatunaca cuchanžquichiča, nii piyuna conñinaca conžcajo. Nižaza, ninacž watja ujžcajo. ⁸ Jalla nižta paažcu chawc jiliriqui piyunanacžquiz cjichiča: “Tjappacha zalz pjiystac listučha. Nii primir invitta žoñinacaqui ana tjonz waquiziča. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pajk calliranž ojklayžca. Jecnacžtanami zalačhaja, jalla ninacžquiz tjonajum cjequiča tii zalz pjiystiquin”. ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kjutñi ulanchičha, nižaza tjapa niž zaltanaca kjuyquiz ajcscatžquichiča, zuma žoñimi, ana zuma žoñimi. Jalla nekztanaqui pjiysta paaz kjuyaqui chjijsi cjisiča.

¹¹ Jalla nekztanaqui chawjc jiliriqui luzquichiča invitta žoñinaca chertzñi. Tsjii žejlñi žoñi naychiča, ana pjiysta paaz zqiti cutchi želatča. ¹² Jalla nuž nayžcu nii chawjc jiliriqui nižquin paljaychiča tuž cjican: “Jila, žkjažtiquiztan amqui ana pjiysta paaz zqiti cajtchi luzquichamtajo?” Nii žoñiqui ch'uj quirchiča. ¹³ Nekztanaqui chawjc jiliriqui pjiysta atintiñi žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Kjojchanacami kjaranacami čejlžina. Zawnc zumchiquiz tjojta, jalla nicju kaala, nižaza niž izke kjojla”.

¹⁴ Jesusaqui cjichizakazza:

—Kjawžta žoñinacaqui tamača. Illzta žoñinacaqui kolucullača.

IMPUESTO PACZ PUNTU

¹⁵ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ojkchiča. Ninacaqui acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintra tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali

chiikataquiĉha; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatĉha. ¹⁶ Jalla nekztan ninacĉ partiquiztan yekjap Źoĉinaca cuchanŹquichiĉha, Herodes parti ŹoĉinacŹtanpacha. Jalla nii cuchanta Źoĉinacaqui JesusiŹquiz cjichiĉha:

—Maestro, wejrnac zizuĉha, amqui werarapan chiiĉha, niŹaza Yooz kamaĉ puntuquiztan weraram tjaajiĉam-ĉha, kjaŹtami Źoĉiqui chiiĉhani, niŹaza kjaŹta Źoĉimi Źelaĉhani. ¹⁷ Jaziqui amqui tii tantiiŹinalla. ŹRoman chawc jilirŹquin impuesto pacz wali cjesaya? uŹ ŹanaŹ wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuĉha.

¹⁸ Pero Jesusaqui ninacĉ ana zuma pinsita intinzuna zizziĉha. Jalla niŹtiquiztan ninacĉquiz kjaaziĉha tuŹ cji-
can:

—Ana zum kuzziznaca, ŹkjaŹtiquiztan anĉhucqui wejt quintra uj jwes pecjo? ¹⁹ Impuesto pacz paaz tjeezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zjijcchiĉha. ²⁰ Jalla nii paaz cherŹcu, Jesusaqui ninacĉquiz pewcziĉha, tuŹ cji-
can:

—Tii paazquiz ŹjecŹ yujctaya? NiŹaza tii cjiŹrta tjuu, ŹjecŹ tjuutaya?

²¹ Nii quintranacaqui kjaaziĉha, tuŹ cji-
can:

—Roman chawc jilirŹtaĉha.

Jesusaqui nekztan cjichiĉha:

—Roman chawc jilirŹtaqui jalla nii jilirŹquin tjaasa. NiŹaza ĉhjulut Yooztaqui Yoozquinpan tjaasa.

²² Jalla nuŹ nonŹcu, nii quintranacaqui ispantichiĉha. Nekztan JesusiŹquiztan zarakŹcu ojkiĉha.

JACATATZ PUNTU

²³ Jalla nii noojpacha yekjap saduceo parti Źoĉinacaqui Jesusa cheri ojkiĉha. Saduceo parti Źoĉinacaqui ana criiĉnitaĉha, ticziquiztan jacatatz, nii. Jalla nuŹ cjenami JesusiŹquiz pewcziĉha. Tii quintu quint'ican, pewcziĉha, tuŹ cji-
can:

²⁴ —Maestro, Moisesaqui učumnacalta cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsjii žoňi ticznasaž niiqui, niíž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoňž jilaqui naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁵ Jaziqui wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqui naa žewatan zal-sizakazza. ²⁶ Nii jilaqui ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja taypir jilžtan nižtakaz watchiča. Nižaza tjappach nii pakallak jilazullquižquiz nižta watchiča. ²⁷ Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewqui ticz-inzakazza. ²⁸ Jaziqui ticziquiztan jacatatžcu, naa žewqui ¿jakziltiž tjun cjequejo? Tjappacha naatancama zalzi-tača.

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucqui tsjii kjutňi kiwkchinčhucča. Ančhucqui Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajča. ³⁰ Ticzi žoňinacaž jacatattanaqui zalzqui ana želaquiča. Žoňinacami žoňž maatinacami ana zalz-naquiča. Nii timpuquiz žoňinacaqui arajpach Yooz an-jilanacažtakaz cjequiča. ³¹ Pero nii ticziquiztan jacatatz puntu, ¿Yooz tawkquiz ana tuž liichinčhucjo? Tii pun-tuquiztan Yoozpachaž chiichiqui. Jalla tuž cjican Yoozqui cjichiča: ³² “Wejrqui Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anača ticzi žoňž Yoozqui. Antiz žejtňi žoňž Yoozza.

³³ Jalla nuž chiita nonžcu, nekz žejlňi žoňinacaqui Jesu-siž chiitiquiztan ispantichiča.

JUC'ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui saduceo parti žoňi-naca ch'uju paachiča. Jalla nuž ch'uj paatiquiztan fariseo parti žoňinacaqui wilta ajcziča. ³⁵ Tsjii lii

maestruqui nižaza fariseo partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatčha. Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

³⁶ —Maestro, učhum liquiztanaqui ¿čhjul mantitat juc'ant chekanaaya?

³⁷ Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii mantitačha juc'ant chekanaqui. “Ančhuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”. ³⁸ Parti mantitanacquiztan cjenauqui jalla niičha chekanaqui. ³⁹ Niiž jaru tii manti-taqui žejlčha. “Jaknužum persunpachquiz okzřamžlaja, jalla nižta okzři kuzziz cjistančha žořinacžquizimi, li-ijitum mazižtakaz”. ⁴⁰ Jalla nii pizc mantitanacačha chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacaž tjaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan chiičha.

CRISTUŽ PUNTU

⁴¹ Fariseo žořinacaž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewczičha tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ¿Cristuqui jecž majch niiqui?

⁴² Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Davidž majchmajtquiztan tjonničha niiqui.

⁴³ Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—David jiliriqui Cristuž puntuquiztan chiican, “Chawc Jiliri” cjichičha. Jalla nuž chiižcu, Yooz Espiritu Santuž chiikatchiqui.

⁴⁴ Davidaž cjjirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz Jiliriqui wejt chawjc Jiliržquiz cjichičha: ‘Wejrqui am kjojch koztan am quintri žořinaca tjeczkatačha. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna’.”

⁴⁵ Jaziqui Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichiča Cristuž pun-tuquiztan. Jalla nižtiquiztan ¿jaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewcziča Jesusaqui.

⁴⁶ Anaž jecmi kjaazñi atchiča, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana čhjulumi pewczñi atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipanča nii quintra žoñinacaqui.

23

ANA ZUM TJAAJIÑINACŽ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquiz-imi niiž tjaažinta žoñinacžquizimi tuž cjichiča:

² —Lii tjaažiñi maestrunacami nižaza fariseo žoñi-nacami persun puntuquiztan tuž tantiiča, tjaažinz pues-tuquiz uchtača Moisés liiquiztan punta punta tjaa-jinzjapa, nii. Jalla nuž tantiiča persun amtiquiziqui.

³ Ančhucqui ninacaž tjaažintacama oka. Nižaza ninacaž chiitacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ni-nacaqui tjaažinča, pero persun tjaažinta jaru ana ojkča, ana cumpliča. ⁴ Ninacaqui walja mantitanaca paača, walja kuzižtakaz žoñinacžquiz jepča. Tjapa ninacž man-titanacaqui anapan atchucača. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca žoñinacžquiziqui tirapanž ijsijča. Pero ninacapacha anaž čhjulquizimi yanapča nii cumplisjapa.

⁵ Ninacaqui čhjulu paatami paača, žoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi cjižrta Yooz taku jweranchiž ojklajča, nižaza parti žoñinacžquiztan juc'anti lajch ch-jajlchiz zquiti cujtchiž ojklajča. Jalla nižtaž ojklajž juz-tazza. ⁶ Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz pecča. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz pecča honorchiz cjisjapa. ⁷ Ninacaqui žoñinacž taypiquiz cjen rispitižtan tsaanta cjis pecča, nižaza “Maestro” cjita cjis pecča.

⁸ Ančhucqui anača žoñinacžquiz “maestro” cjita cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičhucča. Tsjii Maestruchizčhuckazza. Cristučha nii Maestruqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jecžquizimi “ejp” cjican chiiz waquiziča. Tsjii Ejpchizčhuckazza. Arajpach Yooz Ejpča niiqui. ¹⁰ Nižaza ančhucqui anača žoñinacžquiz “jiliri” cjita cjis peczqui. Tsjii jilirchizčhucča. Cristučha niiqui. ¹¹ Ančhucquiztan jequit jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ¹² Jequit persun honora waytiz pecčhaja, ultimquiziqui ana honorchiz cjequiča. Nižaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niiqui ultimquiziqui honorchiz cjequiča.

¹³ Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo parti žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žoñinaca atajiñčhucča, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Ančhucpachaž ana luzza, nižaza pecchi cjenami parti žoñinacžquizimi ana luzkatiñčhucča.

¹⁴ Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žew maatakanacžquiztan kjuy cusasanaca kjañiñčhucča. Jalla nuž paažcumi nii maataka incallzjapa ažka ažka Yoozquin maytažoka payiñčhucča ninacžtajapažtakaz. Jalla nuž paatiquiztan ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča.

¹⁵ Lii tjaajiñi maestrunaca, fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Jaziqui ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui jaknužumi ančhuca cuzturumpi jaru žoñinaca ojkkatzkaz pecča. Jalla nuž ojkkatžcuqui ančhucqui nii žoñinaca ančhucaquiztan pizc wilta wilta juc'anti anawaliž cjiskatča, infiernuquin casticta cjisjapa.

¹⁶ Ančhucqui anawalipanž cjisnaquičha, zur žoñižtakaz irpiñinaca. Ančhucqui cjiñčhucčha: “Jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walčha. Pero jakziltat timplu kor paaz tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui walčha”.

¹⁷ Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, timpluquin žejlñi korinacakaya, už timplupanej? Timpluž cjen nii korinacaqui walčha. ¹⁸ Nižaza ančhucqui cjiñčhuczakazza: “Jakziltat timplu altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walčha. Pero jakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui jalla nii juramintuqui walčha”.

¹⁹ Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, ofrendakaya, už altarapanej? Altaraž cjen nii ofrendaqui walčha. ²⁰ Jakziltat altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza tjapa nii altar juntuñ žejlñinaca tistiwcchiz juramintu paačha. ²¹ Nižaza jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza timpluž Yooz tistiwcchiz juramintu paačha. ²² Nižaza jakziltat arajpach tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza arajpach Yooz tistiwcchiz juramintu paačha. Yoozqui arajpachquin žejlčha, nižaza arajpachquiztan mantičha.

²³ Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucčha. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquičha. Ančhucqui diezmos tjaayiñčhucčha mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan ančhucqui diezmos tjaayiñčhucčha. Pero ančhucqui liiž chekan mantitanac jaru ana kamiñčhucčha. Yooz kuz jaru ana kamiñčhucčha, nižaza ana okzñi kuzzizčhucčha; nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucčha. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñčhucčha. Jalla nižta jaru kamz waquizičha, diezmos tjaacanami. ²⁴ Ančhucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayiñčhucčha. Tsjii žoñiqui kolta

zmoyalla culchiċha ana lujljzapa. Jalla nuż cjenami pajk ana wali animala ana culżcu lujlchiċha. Jalla niżta irata paayiñċhucċha.

²⁵ 'Liy tjaajiñi maestrunaca, niżaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacċhucċha. Anawalipanż cjisnaquiċha anċhucqui. Wazumi chuwami zawnctanaqui ajuntaż cjesaċha. Jalla nuż cjenami kjuyltan cjujchiż cjesaċha. Jalla niżtaż anċhucqui. Zawncta curpuqui walikaz chercherċha. Anċhuca kuzquizzti cjujchinacaż-takaz žejlċha. Tjañi zaazmi anawali paazmi jalla niżta kuzzizċhucċha anċhucqui. ²⁶ Zur fariseo žoñinaca, primiruqui zuma kuzziz cjisna ajunta chuważtakaz; nekztanaqui zuma žoñiż tsijtchizakaz cjequiċha.

²⁷ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, niżaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacċhucċha. Anawalipanż cjisnaquiċha anċhucqui. Chiw ljocżtan tjarta sipulturużtakazza anċhucqui. Anċhuca tsitiqui walikazza. Anċhuca kuzzti ana walipanċha. Sipultura ticzi žoñinacż tsjijnacżtan chjijsi, niżta ana waliċha. ²⁸ Jalla niżtaż anċhucqui. Žoñinacaqui anċhuc zuma žoñiżtakaz nayċha. Pero anċhuca persun kuzquizzti juc'ant anawalinaca žejlċha.

²⁹ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, niżaza fariseo žoñinaca, ana zum žoñinacċhucċha. Anawalipanż cjisnaquiċha. Anċhucqui profetanacż sipulturunaca azquichiñċhucċha, niżaza Yooz kuzcama kamñita žoñinacż monumentunaca c'achjalla cjiskatiñċhucċha. ³⁰ Niżaza nii zuma žoñinacż puntuquiztan tuż cjiñċhucċha: "Uċhum tuquita atchi ejpnacaqui anawali kamchiċha. Wejrnacqui nii tuqui timpuquiz kamtasaż niiqui, anaż profetanaca conzjapa yanaptasaċha". ³¹ Jalla nuż chiican, anċhucpacha chiċha, profeta conñi žoñinacż majchmaatiċhucċha, nii. ³² Jaknużt anċhuca tuquita atchi ejpnacaqui anawali paatċhaja, jalla niżtakaz payiñċhucċha.

³³ 'Zkoražtakaz žoñinaca. Zkoražta sarchiz žoñinaca. Ančhucqui anapanž wira atipasača infiernuquin casticquiztanaqui. Castictapanž cjequiča. ³⁴ Ančhuc juc'ant casticta cjisjapa, ančhucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjaajinñinaca. Jalla nii žoñinaca cuchanžquichiž cjen, ančhuczti tsjii yekjanaca conaquiča, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquiča, yekjanaca ajcz kjuyquizpacha wjajtaquiča. Nižaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apznaquiča. ³⁵ Jalla nuž paatiquiztan ančhuca ujnacquiztanami nižaza ančhuca tuquita atchi ejpnacž ujnacquiztanami caztictaž cjequiča. Ančhuca atchi ejpnacaqui zuma žoñi conchiča, Abelquiztanpacha asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacariasqui timpluquizpacha contatača, altar žcati. ³⁶ Ančhucaquiz wereral cjiwcha. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequiča tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Nekztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican: Jerusalén wajtchiz žoñinaca, Jerusalén wajtchiz žoñinaca. Profetanaca coničhucča. Nižaza Yooz cuchanžquita profetanaca maztan čhaciñhucča. Kjaž wilta wejrqui tii žoñinaca juntis pecchinča, cwitisjapa. Jaknužt wallpiquei kjar koztan ozmachanaca cwitičhaja, jalla nižta irata tii žoñinaca cwitis pecchinča. Tii žoñinacazti wira ana nuž cwitiskatz pecchiča. ³⁸ Tii taku nonžna. Ančhuca kjuyanacaqui jaytitaž cjequiča. ³⁹ Ančhucaquiz cjiwča. Tsjii noojiquei ančhucqui wejt puntuquiztan chiyauquiča, tuž cjican: “Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi, amqui honorchiz cjila”. Jalla nii noojcama ančhucqui ana wejr wilta cherquiča.

24

JUDIO TIMPLU PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanchičha. Nekztan niž tjaajinta žoñinacaqui nižquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Ancha c'achjača tii timplu kjuyanacaqui.

² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha cherna. Ančhucaquiz wereral cjiwča. Tsjii noojiqui tii kjuyanacaqui k'ala pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan ninacaqui Olivos cjita curullquin ojkičiča. Nicju Jesusaž julzi želan, tjaajinta žoñinacaqui nižquiz jamazit tuž cjichiča:

—Maznalla. ¿Čhjlorat nii amiž chiita wataqui? Nižaza am tjonz siñala, ¿jakziltat cjeequiya? Nižaza tii muntu tucuzinz siñala, ¿jakziltat cjeequiya?

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjan:

—Ančhucž cwitaza, ana jecmi ančhucaquiz incallskata.

⁵ Muzpa žoñinacaqui wejt tjuužtan tjonaquiča, “Wejrtča Cristutqui” cjan. Jalla nuž chiižcu tama žoñinaca incalltaž cjequiča. ⁶ Nižaza ančhucqui quira žejlž quintunaca zizaquiča; nižaza yekja quira quintunaca arawasaquiča. Jalla nuž cjenami anaž tsuca. Nuž watanča. Imaziča tii muntu tucuzinzqui. ⁷ Nacionpora talznaquiča; nižaza quira paaquiča. Nižaza mach'a želaquiča, nižaza conanaca ojklayaquiča, nižaza walja yoka chekjincan terremotož wataquiča, wacchi yokaran.

⁸ Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquiča.

⁹ Jalla nekztanaqui ančhucqui jilirinaczquiz intirjitaž cjequiča sufriskatzjapa. Nižaza contaž cjequiča

ančhucqui. Nižaza ančhucaž wejtquiz criichiž cjen, tjapa ana criichi žoñinacaqui ančhuca quintraž cjequiča. ¹⁰ Jalla nuž watan, muzpa Yoozquin criichi žoñinacaqui quejpsnaquiča. Yoozquin criichi žoñinacž quintra cjisnaquiča, jilirinacžquin intirjizcama. Criichi žoñinacžquiz ancha chjaawjkataquiča nii quejpsñinacaqui. ¹¹ Muzpa toscara chiiñinaca ojklayaquiča, tuž cjican: “Yooziž tjaata takuča tiiqui”. Nii toscar takunacžtan muzpa žoñinacžquiz incallaquiča. ¹² Anawalinacaž miraquiča. Žoñinacpora ana zuma munasaquiča. ¹³ Jakziltat wejt tjonzcama tjurt'iñi kuzziz želačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča. ¹⁴ Yooziž liwriita žoñinacača Yooz kjuychiz familiaqui. Jalla nii zuma taku tjapa kjutñi tii muntuquiz parlitaž cjequiča, tjapa žoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinznacquiča.

¹⁵ Tii zakal cjiwča. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiyrchiča: “Tsjii noojiqui tsjii juc'ant ana wali akñi žoñi parizaquiča. Yooz chekan kjuyquinkaz luzacquiča”. (Tii taku liiñiqui intintaza.) ¹⁶ Jalla nuž cheržcu Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui curunacžquin atipz waquiziča. ¹⁷ Nižaza nuž cheržcu kjuy juntuñ žejlñi žoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸ Nižaza pampiquin žejlñi žoñinacaqui persun zquiti apti ana quejpžquila. ¹⁹ Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquiča. ²⁰ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeejz tjuñquiz nižtanaca watsjapa. ²¹ Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequiča yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapanča tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwccchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²² Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskatasaz niiqui, tjapa

žejlñi žoñinacaqui ticznasača. Yoozqui niiz illžta žoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquiča.

²³ Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyasača, tuž cjican: “Tekziča Cristuqui”. Yekjapac chiyasača, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Jalla nuž chiyanami anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²⁴ Incallñi žoñinacaž tjonaquiča. Yekjapaqui “Cristučha wejrqui” cjequiča. Yekjapaqui “Yooziž tjaata taku mazniñtča wejrqui” cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacaž incallz pecaquiča, asta Yooziž illžta žoñinacami. ²⁵ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaquiz ultim weraral maznuča, ana incallta cjisjapa. ²⁶ Žoñinacaqui “Ch'ekti yokquin cheržquilalla, nicjuča Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapanž okaquiča. Nižaza “Tii kjuyquizza Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapan criyaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUIČHA

²⁷ Ančhucaquiz cjiwča. Jalla tižtal irata tjonacha wejrqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaknužt lliwjlliwjñi tuwantan tajachuc lliwjčhaja, jalla nuž tjonacha. ²⁸ Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranacaž ajcznaquiča.

²⁹ Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča; kataquiča, ana iya kjanaquiča. Jiizmi nižazakaz ana iya kjanaquiča. Warawaranacami pachquiztan tjojtsnaquiča. Nižaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekin-skattaž cjequiča. ³⁰ Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisaquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquiča. Ninacaqui wejt tjonz

cheraquiĉha. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonacĉha walja aztan, niĉaza Yooz Epiĉ aziĉ tjeeĉcan. ³¹ Niĉaza wejt anjilanaca cuchanĉcaĉha weriĉ illzta Źoĉinaca juntjapzjapa, trompeta tjawĉcu. Illztanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaĉ cjequiĉha.

³² 'Anĉhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuĉ. Higuera muntiqui ch'ojĉnantiz kallantaquiĉ niiqui, waj kutunz timpuĉ kallantaquiĉha. Jalla nii zizza anĉhucqui. ³³ Jalla niĉta irataĉ tjapa weriĉ chiita wattan, tii muntuqui waj tucuzinznaquiĉha. Jalla nuĉ anĉhucacacqui zizkatz pecuĉha. Jaknuĉt tsjii Źoĉiqui kjuy zana Źcatĉinĉhaja, luzjapa, jalla niĉta irataĉ Źcatĉinĉiĉha tii muntu tucuzinzqui. ³⁴ Anĉhucacacqui weraral cjiwĉha. Ima tii timpuquiz kamĉi Źoĉinacaĉ ticznan, tjapa weriĉ chitanaca wataquiĉha. ³⁵ Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzacquiĉha. Wejt takunacaczi wiraĉ ana tucuzacquiĉha.

³⁶ 'Pero wejt tjonz tjuĉimi, wejt tjonz orami anaĉ jecmi zizasacĉha, anaĉ arajpach Yooz anjilanacami, anaĉ Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷ 'Jaknuĉt Noeĉ timpu watĉhaja, jalla nuĉ wataquiĉha wejt tjonz tjuĉquiziqui. ³⁸ Noeĉ timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, Źoĉinacaqui tuĉ kamĉitaĉha, lujlcan, liccan, zalzcan, zalzjapa majtnaca tjaa-can. Jalla nuĉ kamĉitaĉha Noeĉ warcuquiz luz tjuĉicama. ³⁹ Kjaz juyzu tjonzcama Źoĉinacaqui ana ĉjul tantiyassi Źejlĉiĉha. Nekztan kjaz tjontiquiztan tjap-pacha Źoĉinacaqui kjazquiz kuzta ticziĉha. Jalla niĉta irataĉ wataquiĉha wejt tjonĉ tjuĉquiziqui. ⁴⁰ Jalla nii noojiqui pucultan Źoĉiqui pampiquin cjeĉhani. Tsjiiqui arajpach kjutĉi waytiĉcu ĉjitiĉtaĉ cjequiĉha. Tsjiiqui ectaĉ cjequiĉha. ⁴¹ Niĉazakaz pucultan maatakanacaqui jawuncan Źelaĉhani. Tsjaaqui arajpach kjutĉi waytiĉcu ĉjitiĉtaĉ cjequiĉha. Tsjaaqui ectaĉ cjequiĉha.

⁴² Jalla nižtiqiztan ančhucqui walja naynay želaquiča. Čhjulorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonáčhaja, jalla nii ora ana zizzuca. ⁴³ Ančhucqui tii zizza. Kjuychiz žoñiqui tjañi tjonz ora ziztasaj niiqui, walja naynay žejl-tasača, niž kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa. ⁴⁴ Jalla nižta irataž ančuqui naynay želaquiča. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵ Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisiča, cwitisjapa, nižaza lujlz ora čhjeri tjaazjapa. ¿Jakzilta piyunat zuma cumpliñi, nižaza zuma cwitiñiya? Nii tantiya. ⁴⁶ Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlchiča, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlchiča. Jalla niča zuma piyunaqui. Nižaza nii piyunaqui cuntintuž cjequiča. ⁴⁷ Ančucaquiz wereral cjiwča. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niž cusasanaca cumpjiyaquiča nii zuma piyunž kjarquiz. ⁴⁸ Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasača jalla tuž: “Aaaa, wejt patrunaqui ana uri tjonasaka”, cjican cjequiča. ⁴⁹ Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjajtasača. Nižaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asača, lujlcanami liccanami. ⁵⁰ Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patrunaqui tiripintitž tjonajućiča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹ Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequiča. Nižaza nii ana zuma piyunaqui chjatkattaž cjequiča. Nižaza infiernuquin žejlcan, kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča.

25

TUNCA TURAKANACŽ QUINTU

¹ ‘Tii zakal chiyučha. Arajpach Yooz mantis puntuqui jalla tužučha. Tunca turtakanacaqui micha tanžcu tsjii zalzñi tjowžquin ojkchičha. ² Pjijskaltanaqui ima ojkcan ana zuma tantiichičha. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczi-tačha. ³ Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchičha, ana iya parafina chjitchičha, tsji-ižtan camzjapaqui. ⁴ Nii pjijskaltan zuma listu ojkch-nacaqui wilta camzjapami parafina chjitchičha. ⁵ Nii zalzñi tjowaqui ana uri tjonchičha. Jalla nižtiquiztan tjaji tjonkatchičha tjappacha. Nižaza tjajchičha. ⁶ Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonzičha, tuž cjican: “Cherzna. Zalzñi tjowa tjonžca. Ulanžca nižaza risiwžca”. ⁷ Tjapa nii turtakanacaqui žaazičha, nižaza micha teezjapa tjaczičha. ⁸ Niiž upaquiztanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanacžquiz cjichičha, “Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upzičha. Nižaza wejtnaca micha tjessa”. ⁹ Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaazičha: “Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasačha. Jalla nižtiquiztan ančhucadž oka, jakz-iquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca”. ¹⁰ Nii pjijskaltan turtakanacaž parafina kjayi ojkcan, zalzñi tjowaqui irantižquichičha. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzzičha, zalz pijjsta paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawcz-ičha. ¹¹ Wiruñaquí nii kjayi ojkchi turtakanacaqui quejpžquichičha, tuž cjican: “Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹² Pero niiqui kjaazičha, tuž cjican: “Ančhuc anal pajučha”.

¹³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchičha tuž cjican:

—Anchucqui walja zuma listu tjacziž cjequičha. Wejt tjonz tjuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴ 'Arajpach Yooz kamañaqui jalla tužu'cha. Tsjii žoñiqui jiczquin ojkz cjen, niž piyunanaca kjawzi'cha. Piyunanacžquiz paaz tjiizi'cha.

¹⁵ 'Tsjii tsjiižquiz pjijska warank paaznaca tjaachi'cha. Tsjiižquiz paa warank paaznaca tjaachi'cha. Tsjiižquizqui tsjii warank paaznaca tjaachi'cha. Zapa maynižquiz ninacž negocio paaz atñi jama tjaachi'cha. Jalla nekztanaqui ojkchi'cha. ¹⁶ Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachi'cha. Jalla nuž paažcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchi'cha. ¹⁷ Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachi'cha. Jalla nuž paažcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸ Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunazti patrunž paaz chjojzi'cha. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjojzi'cha.

¹⁹ 'Ažktan niž wiruñ nii paaz kajžñi patru'naqui quejpžquichi'cha. Jalla nekztanaqui piyunanacžquiztan kaja cobrichi'cha. ²⁰ Primiruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñiqui tjonchi'cha. Jalla niiqui patrunžquiz paaznaca intirjichi'cha, tuž cjican: "Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaacham'cha. Nii paaztan trabajžcu, iya pjijsk warank paaztan canchin'cha. Jalla tii'cha amiž tjaatami nižaza weriž cantami". ²¹ Patru'naqui nižquiz cjichi'cha: "Walikazza. Amqui ancha zuma piyunam'cha. Zuma trabajcham'cha. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiya'cha". Nižaza cjichi'cha: "Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee". ²² Jalla niž wiruñ nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchi'cha, tuž cjican: "Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaacham'cha. Iya tsjii paa warank paaztan canchin'cha. Jalla tii'cha amiž tjaatami nižaza weriž cantami". ²³ Niiž patru'naqui nižquin

cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²⁴ Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča. Niiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt Jiliri. Amqui c'ar patrunamča. Jalla nii zizzatuča. Amqui ana čjulumi paažcumi canñamča. Nižaza ana čjacžcumi, ajžñamča. ²⁵ Jalla nižtiquiztan ekzinča, nižaza ojkžcu am paaznaca yokquiz chjojchinča. Pero tekziž am paazqui”. ²⁶ Patrunaqui nii piyunžquiz tuž kjaaziča: “Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana čjacžcu ajžñinpanča, nižaza ana čjulumi paažcu caniñpanča. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷ Jalla nižtiquiztan wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaj niiqui, wejrqui quejpžcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricujtasacha”. ²⁸ Jalla nekztanaqui nii patrunaqui nekzi žejlñi žoñinacžquiz cjichiča: “Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹ Jakziltat želinchižlaja, jalla niižquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinchižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla niižquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰ Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča”.

ŽOÑINACA PJALŽTAŽ CJEQUIČHA

³¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wilta tjonača, wejt azi tjeežcan. Rey cjita Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilanacžtanpacha tjonača. Poderchiz tjonača žoñinaca pjalzjapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³² Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča.

Jalla nektanaqui wejrqui ninaca pjalznača, jaknužt tsjii awatiriqui uuz a yekja nižaza cabra yekja pjalznačhaja, jalla nuž. ³³ Pjalžcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazti zkar latuquiz cjequiča. ³⁴ Wejrtča chekan juez jiliritqui. Nektanaqui wejt žew latu pjalžtanacžquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiž k'aachita žoñinaca, pichalla ančucalta tjaczta kamaña tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha ančucalta nii kamaña tjacztača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz familia cjisjapa”. ³⁵ Nižaza cjeeča, “Ančucqui zumanaca paachinčucča. Weriz čhjeri eecsiž cjen, ančucqui wejtquiz čhjeri tjaachinčucča. Nižaza weriz kjaz pecan, ančucqui wejtquiz kjaz onanchinčucča. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančucqui wejtquiz tjajz kjuyquiz kjawzinčucča. ³⁶ Weriz ana zquitchiz cjen ančucqui zquiti onanchinčucča. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčucča. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančucqui wejtquin cherzñi tjonchinčucča”. ³⁷ Jalla nektanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequiča: “Wejt Jiliri, ¿čhjulora am čhjeri eecsi charchintaya? Nižaza čhjeri lujlzjapa, ¿čhjulora onanchintaya? ¿Čhjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ ¿Čhjulora am yekja yokquin ojklayan tjajz kjuyquiz kjawzintaya? ¿Čhjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹ Nižaza ¿čhjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? ¿Čhjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?” ⁴⁰ Jalla nektanaqui zuma kamañchiz žoñinacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucacquiz weraral cjiwča. Wejrtča chekan juez Jiliritqui. Čhjulora wejt jilanacžquiz yanapčhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquiztakaz yanapchinčucča”. Nuž chiyacha pjalz tjuñquiz.

⁴¹ Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, nii

zkar latu pjalžtanacžquiz cjeeča: “Ančhucqui, Yoozqui ančuca quintrácha. Jaziqui wejtquitzanž infiernuquin oka. Diablužtami niž anjilanacžtami tjacztača nii infiernuqui. Ančhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquiča. ⁴² Weriž čhjeriž eecsiž cjen, ančhucqui ana wejtquiz čhjeri onanchinčhucča. Weriž kjaz pecan, ančhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinčhucča. ⁴³ Weriž yekja yokquin ojklayan, ana tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. Weriž ana zquitchiz cjen, ana zquiti onanchinčhucča. Weriž laa cjen, nižaza carsilquiz cjen, ančhucqui ana wejr chertzni tjonzinčhucča”. ⁴⁴ Jalla nektzanaqui ninacaqui cjequiča: “Wejt Jiliri, ĵčhjulora am čhjeri eecsi cjen, kjaz pecchi cjenami, yekja yokquin ojklaychi cjen, ana zquitchiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawcta cjen, jalla čhjulora am nižta cherchintaya? Nižta chertučhaja, yanaptasača”. ⁴⁵ Jalla nektzanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, ninacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Ančucaquiz wereral cjiwča. Čhjulora wejt jilanacžquiz humilde cjenami ana yanapchižlaja, wejtquitzakaz ana yanapchinčhucča”. ⁴⁶ Jalla nektzanaqui nii ana zuma kamañchiz žoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequiča, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz žoñinacazti Yooztan chica wiñaya kamzjapa okaquiča.

26

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niž tjajinta žoñinacžquiz cjichiča:

² —Ančhucqui zizza, puc majča pascua pjijsaqui. Jalla nii pjijsa ora wejrqui intirjital cjeeča cruzquiz ch'awcta cjisjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

³ Jalla nii oraqui timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestrunacami judío wajtchiz jilirinacami ajcziča,

Caifás jilirž kjuy patiuquiz. Caifás cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliritičha. ⁴ Jalla nicju ninacaqui palt'ichičha, nižaza kazzičha maňžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazzičha. ⁵ Nuž kazcu tuž cjichičha:

—Pijista paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Žoñinacaqui aptjapznasačha.

JESUSIŽ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶ Jesusaqui Betania wajtquiz želatčha, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiqui Simonaqui janchi mojkchi laatačha. ⁷ Jalla nezk želan, tsjaa maatak žonqui Jesusižquiz macjatžquichinčha. Naaqui tsjii putilla chjitchinčha. Nii putillquiz cuza mazk'a ulurchiz asiiti želatčha, ancha jila walurchiz. Nii putilltačha zuma alabastro cjita maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niž achquiz zuma asiiti alžinčinčha. ⁸ Niiž tjaajintanacaqui nii cheržcu, žawjzičha, naa žoña quintra. Jalla nekžtan tuž cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo? ⁹ Jalla tiiqui antis tuchucatačha walja jiluñ, nižaza pori žoñinacžquiz yanapzjapa.

¹⁰ Jesusaqui nii chiiñi nonžcu tjaajintanacžquiz ujzičha:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjijcisejo? Anačha taa žon kjaž cjsqui. Jalla tuž taa žoñaž paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹ Porinacžquiz yanapz pecaquiž niiqui, porinacaqui ančhucatan panž želaquičha. Wejrzi ančhucatan ana žejlžtanpančha. ¹² Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu, wejt curpu tjacinčha, tjatta cjisjapa. ¹³ Ančhucacuz weraral cjiwčha. Jakziquinami tii muntuquiziqui liwriiñi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nižtazakaz taa maatak žonaž paataqui parlita zakaz cjequičha, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNAQUIČHA

¹⁴ Tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatačha. Jalla niiqui ojkchičha timplu jilirinacžtan parli. ¹⁵ Jalla nuž parlican cjichičha:

—Ančhucaquiz Jesusal intirjasaž niiqui, ančhucqui ¿kjaž paaz pacas?

Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchičha. ¹⁶ Jalla nužquiz Judasqui čhjulatorat Jesusa tankatchuca cječhaja, jalla nii ora walja kjurchičha.

SANTA CENA PAACHIČHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjižta, jalla nii pjižtaž primir tjuñquiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquin macjatžcu tuž pewczičha:

—¿Jakziquin wejrnacqui tjaczñi ojk pecya, pascu čhjeri lujljapaya?

¹⁸ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Watja oka. Tsji žoñžtan zalaquičha. Niižquičjee, “Maestruqui ž-cjičha. ‘Wejt ticz ora wajillačha. Am kjuyquiz pascua pjižtal paačha wejt tjaajinta žoñinacžtan’”.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaž mantitacama ojkchičha. Nii tokinz't'ita kjuyquiz pascu čhjeri tjaczičha.

²⁰ Weenjapa cjistan Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julzičha niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan.

²¹ Jalla nuž čhjeri lujlcan, ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucaquiz weraral cjiwčha. Tsji tsji ančhucqui wejt quintra paaquičha, nižaza tarazunaquičha.

²² Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui walja llaquita cjissičha. Jalla nekztan ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿wejr cjesajo?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Anziqui wejttan chicaž tii chuwquiztan lujlča nii tarazunni žoñiqui. ²⁴ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtča. Jaknužt cjjirta Yooz takuqui cjičhaja, jalla niicama okača. Nii tarazunni žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaja, waliž cjitasaćha niižtaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali chawc ujchiz cjequiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunni žoñiqui, tuž cjichiča:

—Maestro, ¿wejr cjesajo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, amchiya.

²⁶ Jalla nuž pascua čhjeri lujlcan Jesusaqui niiž persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican tjaažcu, t'anta kjolziča. Jalla nuž kjolžcu, niiž tjajinta žoñinacžquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Lujlzna. Jalla tiiča wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanziča. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjajinta žoñinacžquin čhjalžcu zapa mayni licchiča. Jalla nuž čhjalžcu, tuž cjichiča:

—Tii wazquiztan tjapa ančhucqui liczna. ²⁸ Wejt ljocquiztanž cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžtaž cjequiča. Wacchi žoñinacž laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequiča ninacž uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwča. Uwas kjaz ana iya licača, čhjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mantačhaja, jalla nekztan ančhucatan wilta uwas kjaz licača.

TJAAJINTA ŽOÑINACAQUI WICHANZNAQUIČHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkchiča. ³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjajinta žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeča. Nekztan tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Jalla nuzpan cjiirta Yooz takuqui cjiča: “Uza awatiri contanaqui uuzanacaqui wichanznaquiča”. ³² Wejr jacatatžcuqui ančuca tuqui okayača Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz tucačhani. Wejrzi ana wira nižta cjesača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Amquiz weraral cjiwča. Jalla tii weenpacha čhjep wilta amqui ana wejr pajni chiican k'otaquiča, ima wallpaž kjawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztan k'otasača.

Nižaza tjapa nii tjajjintanacaqui tsjiika chiichiča.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINČHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niž tjajjintanacžtan Getsemani cjita yoka irantichiča. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Tekz julzna ančhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okača.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan chjitchiča. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatča, nižaza ančaž llaactazatča.

³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii čhjepultan chjichta tjajjintanacžquiziqui cjichiča:

—Wejt kuzqui ancha llaquissa, ticzmayača. Ančhucqui tekzi žela. Wilaquiča, anača tjajaquiča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjcchuc ojkchiča. Yokquizkaz tuzi t'okžcu Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc'ant sufris timpu anal watz pecučha. Tii sufrisquiztan liwriichucažlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecučha. Antiz jaknužt am kuz amtičhaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Jaziqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Ančhucqui anapanz wejttn tsjii orami wilasi atya?
⁴¹Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquiča. Yoozquin mayizaquiča, ana ujquiz tjojtsjapa. Chekapan, ančhuca kuzqui wilasača. Pero ančhuca curpuzti anaž awantasača.

⁴²Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchiča. Tuž cjican, mayizichiča:

—Wejt Yooz Ejp, tii sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpaj cjila.

⁴³Nekztan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjajchi zalchiča. Ancha tjaji tjonatča. ⁴⁴Čhjepquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchiča, Yooz Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličiča. ⁴⁵Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpchiča. Ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jaziqui tjajchinčhucča ančhucqui, nižaza jeejinčhucča. Nužkazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Anz nii ora irjatžquiča. ⁴⁶Žaazna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwcž tjonča.

JESUSA PRESO CHJICHTA

⁴⁷Jesusa nuž chiyán, Judasqui irantižquichiča. Ni-itača Jesusiž tuncapan illzta žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuchanžquichiča. ⁴⁸Tarazunñi Judasqui niiž tuquilla nii žoñinacžtan kazzitača, tuž cjican:

—Wejrqui nii žoňžquiz chjulznača. Jalla niiž cjequiča nii žoňiqui. Jalla nekztan zuma tanžcu chjichaquiča.

⁴⁹ Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz macjatchičha, tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestru, ¿walikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, chjulziča. ⁵⁰ Jesusaqui niižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jila, ¿čhjulquin am tjonjo?

Jalla nekztanaqui žoňinacaqui žcatžinžquichiča, nižaza preso chjichi tanchičha.

⁵¹ Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoňiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoňž cjuňi čhjajtžinchiča. Nii cjuňi chjajtžinta žoňiqui timplu jilirž piyunatača. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu čhjojzna, nii cuchill čhjojzquiz. Jakziltat pajk cuchillu joojoočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequiča. ⁵³ Wejt Yooz Ejpžquiz-tan mayasača, wejtquiz yanapzjapa. Jalla nuž may-tiquiztan wejt Yooz Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuchanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴ Pero jalla nižta anal mayača. Jalla tižta watstanča, jaknužt cjiirta Yooz taku chiičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoňinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajtz carotnacžtan wejr tani tjonchinčucča, wejr tjaňi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan nižta tjonchinčhuctajo? Zapurupan ančhucatan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčucča. ⁵⁶ Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuqita profetanacaž cjiirčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nektzanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

CHAWC JILIRINACŽ YUJCQUIN CHJICHTA

⁵⁷ Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin chjitchiča. Caifasqui timplu jilirinacž chawc jiliritača. Caifás kjuyquin liy tjaajiñi maestruncami wajt jilirinacami ajczitača. ⁵⁸ Pedruqui nii chawc jilirž kjuy patiucoma apziča ažquiztanalla. Nii patiuquin luzcu, julzi želatča wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nii chertzjapa želatča.

⁵⁹ Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatča, toscaradž cjenauqui, conkatzjapa. ⁶⁰ Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintižquichiča Jesusiž quintra uj tjojtunzjapa. Pero ana čhjul uj jwesi atchiča. Ultimquiziqui pucultan toscar tisticunacaqui apantižquichiča, ⁶¹ tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñiča, “Yooz timplu t'ezinžu, čhjep majquiz wital tsijtsnasača”.

⁶² Jalla nektzanaqui timplu chawc jiliriqi tsijtsiča. Jesusižquiz cjichiča:

¿Kjažtiqiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacaqui am quintra chiijo?

⁶³ Jalla nuž chiižinanami Jesusaqui ch'uju žejlchiča. Jalla nektzanaqui nii timplu chawc jiliriqi niižquiz cjichizakazza:

—Žejtñi Yooz tjuuquiz am juramintu paakatača, werara chiižjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yooz Majchpanikaya?

⁶⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrčhay. Amqui jaknužum chiičhaja, jalla nužuča. Wejr zakal ančhucaquiz cjeeča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui ančhucqui

wejr cheraquičha, juc'anti azziz Yooz žew latuquiz julzi. Nižaza arajpachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonačha.

⁶⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliriqui niiz persun zquti wjajržinchičha, žawjchi kjanapacha tjeez-japa. Nižaza cjichičha:

—Tii žoñiqui persun tawkžtan Yooz quintra chiichičha. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucpacha tiiz ana wal takunaca nonzinčhucčha. ⁶⁶ ¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tiiqui ujchizpančha. Paj ticzla.

⁶⁷ Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawzižtan tjujti kallantichičha, nižaza wjajtchičha. Partinacaqui yujcquiz čhajczičha, ⁶⁸ tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj niiqui, jazic ¿jequit am čhajczjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHIČHA

⁶⁹ Nii ora Pedruqui zancu kjuy patiuquin julzi želatčha. Nekz želan tsjaa piyuniqui niizquiz macjatžcu paljaychinčha, tuž cjican:

—Amqui ojklajñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, ¿ana jaa?

⁷⁰ Pedruqui parti žoñinacž yujcquiz k'otchičha, tuž cjican:

—Čhjulquiztankam chiičhani, anal intintazučha.

⁷¹ Nekztanaqui Pedruqui zan kjutñi žcatžinchičha. Nekztan tsjaa piyuniqui nii cheržcu parti žoñinacžquiz cjichinčha:

—Tii žoñipan ojklayatla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan chica.

⁷² Pedruqui wilta k'otchičha. Juramintužtan tuž cjichičha:

—Nii žoñi anapan pajučha.

⁷³ Jalla niiž upaquiztan nezk žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Chekapan, amqui zakaz Jesusiž parti žoñinacžtan chica ojklayñamla. Am takuqui kjanapachala, ninacaž takukam chiila.

⁷⁴ Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchiča, juramintu paacan.

—Anapal nii žoñi pajuča. Toscara chiichinžlaj niiqui, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichiča Pedruqui. Jalla nii orapacha tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁷⁵ Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñziča. Niiž tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, čhejp wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquiča”. Jalla nuž cjuñžcu Pedruqui nekztan ulanchiča. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachiča.

27

JESUSAQUI CHAWC JILIRIŽQUIN CHJICHTA

¹ Kjanžquitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsjii acuerduquiz luzziča Jesusa conkatzjapa.

² Jalla nekztan Jesusa chejlžcu chjitchiča Poncio Pilato cjita chawc jiliržquin. Nii oraqui naciona mantiñi gubernutača Pilatuqui.

JUDASQUI TICZIČHA

³ Jesusa tarazunñi Judasqui Jesusa conata cheržcu, kuzquiz walja sint'ichiča. Jalla nuž sint'ižcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchiča timplu jilirinacžquizimi wajtchiz jilirinacžquizimi. ⁴ Paaz tjepunžcu, tuž cjichiča:

—Wejr uj paachinča. Ana čhjul ujchiz žoñi tarazunchinča.

Ninacazti niižquiz tuž kjaaziča:

—Jalla niiqui, ¿čhjul importejo wejtnacaquiztanajo? Niiqui amtakazza.

⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui timpluquinpacha nii paaz tjojtunchiċha. Nekztan ojkċhiċha. Persunpacha jora mokžċu, tsjijpsċu ticziċha.

⁶ Nekztanaqui timplu jilirinacaqui paaz ricujžċu, tuž ċjichiċha:

—Tii paazqui anaž uċhumqui ofrend cajquiz uċasaċha. Tiiċha žoňž ljok kjayta paazqui.

⁷ Nekztanaqui ninacaqui kazziċha nii paaztan yoka kjayzjapa. Nii yokaqui Campo del Alfarero nižta ċjita tju-uchiztaċha. Yekja wajtchiz ticzi žoňinaca tjatzjapataċha nii yokaqui. ⁸ Nužquiz tii timpucama nii yokž tsjii tjuuqui Campo de Sangre ċjitazakaztaċha. ⁹ Jalla nuž Jeremías profetž takuqui cumplissiċha. Tuqui timpu Jeremiasqui ċjijrċhiċha, tuž ċjican: “Israel žoňinacaqui nii žoňi tankatz precio utċiċha, quinsa tunc paaznaca, jalla nii. ¹⁰ Nii quinsa tunc paaznacžtan Campo del Alfarero ċjita yoka kjavaquičha, jaknužt Yooz Jiliriž mantiċhaja, jalla nuž”.

JESUSAQUI CHAWC JILIRŽ YUJCQUIN ŽEJLĊHA

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui naciona mantiňi ċhawc jiliržquin ċhjichtataċha. Nii mantiňi jiliriqui Jesusižquiz tuž pewċziċha:

—¿Amqui judionacž ċhawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuž kjaaziċha:

—Am jaknužum ċhiiċhaja, nužuċha.

¹² Timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, jalla ninaċaž uj tjojtuntan, Jesusaqui anaž ċhjulumi kjaaziċha.

¹³ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui tuž ċjichiċha:

—¿Anam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintra ċhiyanaqui?

¹⁴ Jesusazti jalla nuž ċhiyanami ana ċhjulumi kjaaziċha. Jalla nižtiquiztan nii mantiňi ċhawc jiliriqui ispan-tiċhiċha. Ana ċhjul pinsimi atċhiċha.

¹⁵ Jalla nii pascu pjiiztiquiz Pilato chawc jiliriQUI tsjii cutzurumpichiztačha. Tsjii priz žoñiQUI cutzpanikaztačha žoñinacaž chiitacama. ¹⁶ Tsjii ana wal žoñiQUI Barrabás cjita prisu zakaztačha. ¹⁷ Žoñinaca ajcziž cjen PilatuQUI ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Jakzilta tii tanta žoñinacat liwrii cutžta cjeeQUI? ¿Barrabás cjeeQUI? už ¿Jesús, Cristo cjita cjeeja?

¹⁸ Pilato jiliriQUI zizzičha, Jesusa chjaawjcu judío žoñinacaQUI nii intirjichičha, jalla nii.

¹⁹ PilatuQUI niiz jusjiis mizquiz julzi želatčha. Jalla nicju želan niiz tjunQUI tsjii žoñi mazñi cuchanžquichinčha. Nii mazñi žoñiQUI tuž chiichičha: “Am tjun cjičha: ‘Nii zuma žoñžquiz ana mitisaQUIčha. Nii žoñiž cjen tižwan juc'ant ana wali čhuuzinčha. Nii žoñžquiz ana mitis waquizičha!’”.

²⁰ Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlñi žoñinacžquiz intintiskatchičha, Barrabás cutzna cjeYajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjeYajo. ²¹ Jalla nekztanaQUI nii mantiñi jiliriQUI wлта žoñinacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Jakzilta pirit tii pucultan tantanacquiztan liwrii cutznaQUI?

ŽoñinacaQUI kjaazičha, tuž cjican:

—Barrabás cutzna.

²² Pilato jiliriQUI wлта ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Tii Cristo cjita Jesusižquiz, ¿čhjulut wejr paa-aQUI?

Tjappacha nii žoñinacaQUI kjaazičha, tuž cjican:

—¿Cruzquiz ch'awczna!

²³ NekztanaQUI Pilato jiliriQUI cjichičha:

—¿Čhjul uj paachi teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchičha:

—¿Cruzquizka ch'awczna! —cjican.

²⁴ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi naychiča, nii žoñinaca ana intintiskatchuca. Nii žoñinacaqui walja žawjchiž ch'ajrapatča. Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi kjaz zjičkatchiča. Nii zjičta kjazquiz kjara awjziča žoñinacž yujcquiz, tuž cjican:

—Tii zuma žoñž ticzqui anaž wejt uj cjequiča. Ančuca ujž cjequiča.

²⁵ Tjapa nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacaltazat uj cječhani, nižaza wejtnaca ocjalanacžtami.

²⁶ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi Barrabás liwrii cutziča. Nekztanaqui Jesusa wjajtžjapa mantichiča. Nižaza cruzquiz ch'awcta cjejajo, zultatunacžquiz intirjichiča.

²⁷ Jalla nekztanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirž palacio kjuyquin Jesusa chjitchiča. Nekztanaqui tjapa nii zultatž tropanaca kjawsassiča, Jesusa muytata. ²⁸ Nekztanaqui Jesusa čhjojckichiča. Jalla nuž čhjojckžcu tsjii ljoc murat zquiti tjutziča. ²⁹ Nekztan niž achquiz ch'ap pillužtakaz paažcu scaržinchiča, nižaza žew kjarquiz wara tanskatchiča. Jalla nuž paažcu niž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—¡Viva tii judío žoñinacž chawc jiliri! —Jalla nuž chiican burla paachiča.

³⁰ Nižaza llawzižtan nižquiz tjutchiča. Niiž kjarquiztan wara kjañcan, achquiz wjajtchiča. ³¹ Jalla nuž burla paažcu, nižquiztan ljoc murat zquiti čhjojckichiča. Nekztan wilta niž persun zquiti tjutziča. Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczjapa Jesusa chjitchiča.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTA

³² Jalla nuž Jesusa chjichcan tsjii Cirene wajtchiz žoñi zalžquichiča. Simón cjitatača. Jalla nii žoñiqui Jesusiž cruza kuzkatchiča.

³³ Jalla nuž Gólgota cjita yokquin irantichiča. Nii yokaqui “Ach Tsjiy yoka” cjitazakaztača.

³⁴ Jalla nicju tsjii vinžtan jaržtan t'ajžta lickatchiča. Pero nii mallžcu, ana licz pecchiča.

³⁵ Cruzquiz ch'awcžcu, zultatunacaqui Jesusiž zquti tanzjapa surtiassiča. Jalla nuž paatan profetž takuqui cumplissiča. Nii tuquita profetaqui tuž cjichiča: “Wejt zquti tanzjapa surtiasaquiča”. ³⁶ Jalla nekztanaqui ni-jwcpacha ninacaqui wilzjapa julziča. ³⁷ Kjažtiquiztan Jesusa cruzquiz ch'awctatažlaja, jalla nii tabliquiz cji-jrtatača, tuž cjican, “Tiiča Jesusaqui, judío žoñinacž chawc jiliri”. Jalla nuž cjižrcu ach tsewctuñ nii tabla ch'awcžinchiča.

³⁸ Nižaza pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctatača, tsjiiqui žew latu tsjiiqui zkar latu. ³⁹ Nekz watñi žoñinacaqui iñarcan, acha wewcžiñitača. ⁴⁰ Nižaza tuž cjichiča:

—Amqui cjiñamla, “Timplu t'ezinžcu čhjep majquiztan tsjitsnasača”. Jalla nižta payi atasaž niiqui, jazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimžlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžcalla.

⁴¹ Jalla nižta irata zakaz iñarchiča timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestrunacami, fariseo parti žoñinacami, wajtchiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassiča tuž cjican:

⁴² —Tiiqui yekja žoñinaca liwriichiča, pero persunpacha anaž liwrii atča. Israel žoñinacž chawc jilirižlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžquila. Nekztan ni-izquiz criyasača. ⁴³ “Tiiča cjiñiqui, Yoozquin tjapa kuzzitčha. Wejrtčha Yooz Maatiqui”, cjican. Yoozqui tii k'aachichižlaja, jaziqui anzpacha Yooz tiij liwriila.

⁴⁴ Nii cruzquiz ch'awcta tjañinacami Jesusižquiz quinta chiichizakazza.

JESUSAQUI TICZIČHA

⁴⁵ Taypurquiztan majña kak oracama tjapa nii yokaqui zumchi cjissiča. ⁴⁶ Jalla nii orapacha Jesusaqui tjapa aztan kjawchiča, tuž cjican:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —Jalla nii takuqui cjiča: “Wejt Yooz, wejt Yooz, ¿kjažtiquiztan wejr jaytichamtajo?”

⁴⁷ Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii kjawñi nonžcu, cjichiča:

—Nonžna. Tiiqui Elías profetaž kjaw kjawla.

⁴⁸ Nekztan tsjii tsjiiqui esponja cjita kjaz ch'umñi apti zajtchiča. Jar vinu ch'umkatžcu zjijcchiča. Nekztanaqui war puntižtan chjapžcu, Jesusižquin chjalziča, liquinzjapa. ⁴⁹ Parti žoñinacaqui cjichiča:

—Žela cjee. Antiz chekžla, Elías tii liwrii cunamit tjonachan.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wilta kjawchiča. Jalla nuž kjawžcu ticziča. ⁵¹ Jalla nii orapacha pajk timplu cortina chicatquiz juystokaz wjajrziča, tsewctan koz-zuc. Nižaza yokac chjekinchiča. Nižaza cur akjinacaqui c'acchiča. ⁵² Nižaza sipulturanacaqui cjetsi cjissiča. Muzpa Yoozquin criichi ticzi žoñinacaqui jacatatchiča. ⁵³ Jesusaž jacatattiquiztan nii parti jacatatchi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz luzquichiča. Jalla nicju muzpa žoñinacaqui ninaca cherchiča.

⁵⁴ Zultat capitanaqui nii Jesusa wijilñi zultatunacžtanpacha yoka chjekiñi cheržcu, nižaza tjapa nii watñi cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵ Jalla nicju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan. Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa. ⁵⁶ Jalla nii

maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztačha: María Magdale-
natačha; nižaza Mariiqui Jacob Josež maatačha; nižaza
Zebedeož tjun želatčha. Naaqui majchwichchiztačha.

JESUSIŽ CURPU TJATŽTA

⁵⁷ Waj zumznan, tsjii ricach žoñi, José cjita tjonchičha.
Arimatea wajtchiz žoñitačha. Nižaza Jesusa cumpañt'iñi
žoñitačha. ⁵⁸ Jalla nii žoñiqui Pilato jiliržquin zali
ojkchičha. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychičha. Nekztan
Pilato jiliri qui mantichičha nii curpu intirjajo. ⁵⁹ Josequi
Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capzičha.
⁶⁰ Niižta ew sipultura želatčha, mazquiztan jwetta. Jalla
nii sipulturquiz Jesusiž curpu tjatchičha. Jalla nuž tjažcu,
sipultur zana pajk maztan pjuczičha. Nekztan ojkchičha.
⁶¹ Jalla nicju María Magdalena, nižaza tsjaa María julzi
želatčha, sipulturž yujcquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCŽTA, NIŽAZA WIJILTA

⁶² Jakatažuqui, jeejz tjuñijapa tjaczcu, timplu jiliri-
nacami, fariseo parti žoñinacami Pilato jiliržquin zali
ojkchizakazza. ⁶³ Jalla nuž zalžcu tuž cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tuž cjuñznučha. Tii toscar
chiiñi žoñiqui, žejtcanaqui, tuž cjichičha: “Čhjep maj
ticziquiztan jacatatačha wejrqui” cjican chiiñitačha.
⁶⁴ Jalla nižtiquiztan mantižinalla čhjep majcama sipultura
zumpacha wijilta cjila. Ana zuma wijilta cjequiž niiqui,
niiž tjaajinta žoñinacaqui ween niiž curpu chjichi
tjonasačha. Jalla nekztanaqui žoñinacžquiz k'otasačha:
“Jesusaqui ticziquiztan jacatatchičha” cjican. Nižta
toscara juc'ant anawaliž cjesačha, primira toscara
chiitiquiztan.

⁶⁵ Jalla nekztanaqui Pilato jiliri qui ninacžquiz cjichičha:

—Jalla tekz zultatunaca žejlčha wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjcžca, jaknužt atčhaja, jalla nuž.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui ojkžcu, sipultura zumpacha chawjcžquichičha. Nižaza nii chawjcžta maz latuquiz sinalt'ižcu ecchičha. Nižaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchičha.

28

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

¹ Kjantati jeejz tjuñi watžcu María Magdalena cjitiqui tsjaa Mariatan sepultura chertzñi ojkchičha, primir siman tjuñi kallznan. ² Tsjii Yooz anjilaqui arajpachquiztan chjijwžquichičha. Nekztan yoka walja chjekinchičha. Anjilaž nii sipultura pjucžta maz cjewžinchiq. Nekztan Yooz anjilaqui nii maz juntuñ julzičha. ³ Anjilaqui ancha kjañchičha liwjlwñižtakaz. Nižaza ancha chiwitačha niiž zquitiqui, kjatñižtakaz. ⁴ Jalla nuž cheržcu wijilñi zultatunacaqui walja tsucchičha chjekinzcama. Ticzi žoñižtakaz cjissičha. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui maatakanacžquiz cjichičha:

—Anaž ančhuc eksna. Wejrqui zizučha, ančhucqui Jesusaž kjurčha, cruzquiz ch'awcta Jesusa. ⁶ Anaž tekz žejlčha. Niiqui jacatatchičha, jaknužt chiitčhaja, jalla nuž. Pichay, tii sipultura chertzna. ⁷ Nekztanaqui apuraž oka. Niiž tjaajinta žoñinacžquiz mazca, tuž cjican: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatkälčha. Ančhuca tuqui Galilea yokquin okaychičha. Jalla nicjuž ančhucqui Jesusa jacatatchi cheraquičha”. Wejrqui cuchanžquitačha tii puntuquiztan ančhucaquiz maznajo. —Nuž cjican paljaychičha anjilaqui.

⁸ Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu, maatakanacaqui apura ojkchičha, ispantichi nižaza walja cuntintu. Zati pariju ojkchičha tjaajintanacžquin

mazñi. ⁹ Jalla nuž okan Jesusaqui ninacžquiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz macjatžcu rispitan, quilljatchiča, Nekztan niiž kjojcha žcojrziča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž ančhucqui eksna. Wejt jilanacžquin mazca, Galilea yok kjutñi ojkla ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cheraquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATŽ QUINTU

¹¹ Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilñi zultatunacaqui watja ojkiča. Nekztan timplu jilirinacžquin tjapa watchinaca quint'ichiča. ¹² Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui wajtchiz jilirinacžquin parli ojkiča. Nuž parližcu tsjii acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iñi zultatunacžquiz paaz tjaachiča, ¹³ tuž cjican:

—Ančhucqui tii wajtchiz žoñinacžquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjajan, niiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchiča”. Jalla nužuž cjequiča. ¹⁴ Chawc jiliriqui ančhucaž quint'ita nonznaquiž niiqui, wejrnacqui nižtan parlača ančhucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'iižinta paaz tanžcu, ojkiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiichiča. Jalla nižta toscar quintu judío žoñinacaqui chiichiñiča anz tii timpuquiziqui.

JESUSIŽ MANTITANACA

¹⁶ Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin. ¹⁷ Jalla nicju Jesusa cheržcu, niižquiz rispitchiča. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatačha, arajpachquin žejlñinaca mantizjapami, nižaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui cuchnučha. Tjapa tii muntu nacionanacžquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinacžquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nižaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espíritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan criichi žoñinaca bautizaquičha. ²⁰ Nižaza tjapa weriž mantitanaca nii žoñinacžquiz tjaajnaquičha ninaca cazajo. Zapuru wejrqui ančhucatan chica cjeečha, tii muntu tucuzinžcama. Jalla nii ančhucqui tiraž cjuñaquičha. Jalla nužoj cjila. Amén.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184